

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ - ΣΧΟΛΗ ΚΑΛΩΝ ΤΕΧΝΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΘΕΑΤΡΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ
ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ
Δραματική Τέχνη και Παραστατικές Τέχνες στην Εκπαίδευση και στη δια βίου μάθηση

Το Βαλιτσάκι του Εμψυχωτή/ Τα παραμύθια και το συλλογικό ασυνείδητο

Φοιτήτρια: Πούλιου Ελένη

A.M.: 5052201901026

Επιβλέπουσα Καθηγήτρια: κα Άλκηστις Κοντογιάννη

Μάθημα: Ποιοτικές και ποσοτικές μέθοδοι έρευνας στις
ανθρωπιστικές επιστήμες/ DIE-104 (Πρακτικογραφία)

Εξάμηνο: Α'

Ναύπλιο 2020

Περιεχόμενα

Περίληψη 5

Κεφάλαιο 1:

Παρουσιάσεις «Το βαλιτσάκι του εμπυχωτή» των φοιτητών.....8

Κεφαλαίο 2:

Μάθημα με την κα Σοφία Ασλανίδου « Τα παραμύθια και το συλλογικό ασυνείδητο».....124

Περίληψη

Στην εν λόγω εργασία ακολουθεί η καταγραφή των παρουσιάσεων των φοιτητών της εργασίας «Το βαλιτσάκι του εμψυχωτή» στα πλαίσια της εξεταστικής του Α' εξαμήνου στις 2 Φεβρουαρίου 2020. Επίσης, παρατίθεται συμπληρωματικά η περίληψη των θεατροπαιδαγωγικών προγραμμάτων και των υλικών του κάθε φοιτητή, που μου δόθηκαν από τους ίδιους, έπειτα από πρόταση της κυρίας Άλκηστις, για μια πιο ολοκληρωμένη προσέγγισή τους.

Στη συνέχεια, καταγράφεται το μάθημα της Σοφίας Ασλανίδου «Τα παραμύθια και το συλλογικό ασυνείδητο» που πραγματοποιήθηκε εκείνη την ημέρα μετά τις παρουσιάσεις, στα πλαίσια της αναπλήρωσής του.

Εμπυχωτής είναι αυτός που ενθαρρύνει και ενισχύει ψυχικά τους άλλους κατά τη διάρκεια του δράματος (Μπαμπινιώτης, 2004)

Μπαμπινιώτης, Γ. (2004). *Λεξικό για το Σχολείο και το Γραφείο*. Αθήνα: Κέντρο Λεξικολογίας ΕΠΕ.

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ - ΣΧΟΛΗ ΚΑΛΩΝ ΤΕΧΝΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΘΕΑΤΡΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ
ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ
Δραματική Τέχνη και Παραστατικές Τέχνες στην Εκπαίδευση και στη δια βίου μάθηση

32 μεταπτυχιακοί παρουσιάζουν...

Το βαλιτσάκι του εμφυχωτή

Κυριακή 2 Φεβρουαρίου 2020

ώρα 11:00 π.μ.

ΕΙΣΟΔΟΣ ΕΛΕΥΘΕΡΗ

Αίθουσα Λήδας Τασσπούλου • Ναύπλιο

Κεφάλαιο 1:

Παρουσιάσεις «Το βαλιτσάκι του εμψυχωτή» των φοιτητών

Οι παρουσιάσεις ξεκίνησαν με την κυρία Άλκηστη Κοντογιάννη να καλημερίζει τους φοιτητές. Η σειρά παρουσίασης των βαλιτσακίων έγινε ανακατεμένα ξεκινώντας από το τέλος και όχι αλφαβητικά. Οι φοιτητές είχαν την επιλογή να παρουσιάσουν τη βαλίτσα εξωτερικά, εσωτερικά, να μιλήσουν για τα υλικά που είχαν μέσα, αλλά και τα θεατροπαιδαγωγικά προγράμματα που είχαν ετοιμάσει, έχοντας στη διάθεσή τους 5 λεπτά. Παρακάτω παρατίθενται οι παρουσιάσεις, οι περιλήψεις των προγραμμάτων όπως μου δόθηκαν, καθώς και το φωτογραφικό υλικό με τη χρονική σειρά που έλαβαν χώρα.

1) Μαριάννα Χαλκιαδάκη

Η Μαριάννα Χαλκιαδάκη παρουσίασε αρχικά τη βαλίτσα της εξωτερικά. Τόνισε πως έχει γράψει πάνω λέξεις σχετικά με το ταξίδι του θεάτρου, όπως το συναίσθημα και η δημιουργία, καθώς κάθε θεατροπαιδαγωγικό πρόγραμμα είναι γι' αυτήν ένα ταξίδι, έχοντας σαν μοτίβο τους χάρτες. Παρουσίασε τα υλικά της βαλίτσας, αναφέροντας πως ως στόχο είχε την αφύπνιση όλων των αισθήσεων μας, βάζοντας μέσα ακόμα και άρωμα. Τα ποιήματα που υπήρχαν ήταν του Καβάφη, του Λειβαδίτη, της Δημουλά τα οποία τα χρησιμοποιεί με τις μεγαλύτερες ηλικίες. Υπήρχαν πολλά κουτάκια, κοσμήματα και αντικείμενα διαφόρων εποχών, όπως ένα λαχείο του 1992 που αγόρασε σε ένα παζάρι, καθώς και ασπρόμαυρες φωτογραφίες προηγούμενων δεκαετιών με αφιερώσεις από πίσω, που θα μπορούσαν να λειτουργήσουν ως αφορμή για τη δημιουργία ιστοριών. Στα υλικά που μας παρουσίασε ήταν μια σφυρίχτρα, καραμέλες, ένα μετάλλιο, πίνακες ζωγραφικής, καθώς και ένα στικάκι για μουσική. Τέλος, ανέφερε επιγραμματικά τους τίτλους των θεατροπαιδαγωγικών της, σε ποιες ηλικίες απευθύνονται και ποιες έννοιες διαπραγματεύεται.

Θεατροπαιδαγωγικά:

1. «ΟΣΟ ΜΠΟΡΕΙΣ»: Το συγκεκριμένο πρόγραμμα δημιουργήθηκε με αφορμή το ποίημα του Κων/νου Καβάφη *Όσο Μπορείς*. Απευθύνεται σε μαθητές Λυκείου (16-18 ετών) και πραγματεύεται τις έννοιες της μετριοπάθειας και της σεμνότητας ως στάσεις ζωής που οδηγούν τον άνθρωπο στον πυρήνα του εαυτού του και σε ουσιαστικές συναναστροφές. Στόχος του εργαστηρίου είναι τα παιδιά να κατανοήσουν τις ιδέες και τα μηνύματα του ποιητή και να επεξεργαστούν τρόπους που θα μπορούσαν να τα υιοθετήσουν ως στάση ζωής.

2. «ΣΠΙΤΙΑ»: Το πρόγραμμα αυτό δημιουργήθηκε με αφορμή μια φωτογραφία στο διαδίκτυο με ένα προσφυγόπουλο από τη Συρία που κοιμάται ανάμεσα σε κουρέλια και σκουπίδια. Απευθύνεται σε παιδιά 10-12 ετών. Στόχος είναι να συνειδητοποιήσουν τα παιδιά την έννοια «σπίτι» και τι σημαίνει να το χάνεις από τη μια στιγμή στην άλλη και να ξεριζώνεσαι. Επίσης, να καλλιεργήσουν τη δεξιότητα της ενσυναίσθησης - και μέσω της συγγραφής και της ζωγραφικής να βγάλουν στην επιφάνεια τη δημιουργικότητά τους και να εκφραστούν ελεύθερα.

3. «ΒΟΛΤΑ ΣΤΟ ΠΟΤΑΜΙ»: το εργαστήριο αυτό απευθύνεται σε ΚΑΠΗ (άρα άτομα από 60 χρονών και πάνω). Αφορμή είναι ο πίνακας του Βαν Γκογκ *Έναστρο Νύχτα Πάνω από τον Ροδανό* και με αφορμή μια βόλτα στο ποτάμι οι συμμετέχοντες θα έχουν τη δυνατότητα να εξασκήσουν τη φαντασία τους, να γίνουν αφηγητές, ποιητές, τραγουδιστές και να δώσουν τη δική τους προσωπική ερμηνεία στον πίνακα.

Υλικά :

εκτυπωμένα ποιήματα και πίνακες ζωγραφικής, φωτογραφίες, ένα λαχείο, ένα μαντήλι, κοσμήματα, διακοσμητικά κουτάκια,

ξυλομπογιές, μαρκαδόροι, χαρτί A4 και χαρτόνια, μπαλάκια του τένις, μπαλόνια, σφυρίχτρα, άρωμα, στικάκι με μουσική, καραμέλες, ένα μετάλλιο

2) Μαρία Φάσσα

Η Μαρία Φάσσα ξεκίνησε λέγοντας πως το αερόστατο που απεικονίζεται στη βαλίτσα της συμβολίζει τη φαντασία που πετάει και ταξιδεύει σε όλον τον κόσμο. Στη συνέχεια παρουσίασε υλικά όπως καπέλα, μικρόφωνο, μπάλα, μπαλόνια, πλαστελίνες και καραμέλες, που χρησιμοποιεί σε παιχνίδια. Στα υλικά ήταν επίσης τα παραμύθια που χρησιμοποιεί ως αφορμή στα προγράμματά της. Έδωσε έμφαση σε υλικά συναισθηματικής φύσης, τα οποία ήταν οικογενειακά κειμήλιά της, όπως μια παραδοσιακή πάνινη τσάντα της γιαγιάς της, ένα παλιό φόρεμα της μαμάς της, την τσάντα της θείας της, ένα δαχτυλίδι δικό της και ένα χειροποίητο σαπούνι.

Έκλεισε την παρουσίαση λέγοντας τους τίτλους των θεατροπαιδαγωγικών της.

Θεατροπαιδαγωγικά

1. «Η επιστροφή του ουράνιου τόξου» απευθύνεται σε παιδιά νηπιαγωγείου και βασίζεται στο παραμύθι του Αλέξη Κυριτσόπουλου με τίτλο “Το παραμύθι με τα χρώματα”. Στόχοι του αποτελούν η γνωριμία των παιδιών με τα χρώματα και η ανάπτυξη της δημιουργικότητας, του πνεύματος συνεργασίας και της δυνατότητας έκφρασης με το σώμα.
2. Το δεύτερο πρόγραμμα απευθύνεται σε άτομα τρίτης ηλικίας, στοχεύει στην ψυχαγωγία και την ενίσχυση της μνήμης, φέρει τον τίτλο «Τα καπέλα» και βασίζεται στο παραμύθι των Χάιντς Γιάνις και Χέλγκα Μπανς “Τα καπέλα της κυρίας Στρουμπίνσκι”. Τέλος, το τρίτο θεατροπαιδαγωγικό πρόγραμμα τιτλοφορείται

3. «Το φόρεμα», απευθύνεται σε παιδιά ηλικίας 13-15 ετών και στοχεύει στην ευαισθητοποίηση σχετικά με την ανακύκλωση ρούχων.

Υλικά:

μάσκες, πανιά, καπέλα, δακτυλόκουκλες, ντέφι, φόρεμα, παραμύθια, μπάλα, μεγάλο ζάρι, μανταλάκια σε διάφορα χρώματα, μπαλόνια, χαρτάκια Post it, χαρτιά, μαρκαδόροι, καραμέλες, μεταφερόμενη κάρτα μνήμης (στικάκι), φωτογραφίες και μικρόφωνο

3) Άννα Τσαμκόσογλου

Η Άννα Τσαμκόσογλου έχοντας ως θέμα την τέχνη ξεκίνησε παρουσιάζοντας το εξωτερικό της βαλίτσας της, στο οποίο ήταν κολλημένα αποσπάσματα περιοδικού τέχνης. Τόνισε πως τα προγράμματά της αφορούν την τρίτη ηλικία. Παρουσίασε τα υλικά βάση κάθε θεατροπαιδαγωγικού. Επειδή το πρώτο αφορά τη ζωγραφική, παρουσίασε έναν ζωγραφικό πίνακά της που απεικονίζει τον ουρανό και το χρησιμοποιεί ως αφορμή στο

πρόγραμμα. Επίσης μας έδειξε πινέλα, χρώματα, μαρκαδόρους, στυλό, μολύβια, ακρυλικά χρώματα και εργαλεία μέτρησης. Καθώς το δεύτερο σχετίζεται με τη λογοτεχνία, παρουσίασε ένα ποίημα που έχει γράψει ο σύζυγός της ως αφορμή για δημιουργία ζωγραφικού πίνακα. Στα υλικά αυτού του προγράμματος ήταν επίσης μια πένα, μια ρόμπτα ζωγραφικής, χαρτόνια, παλέτα, ένα καβαλέτο και μια καρδιά μαξιλαράκι. Το τρίτο πρόγραμμα αφορά τους πρόσφυγες. Επομένως, μας παρουσίασε φωτογραφίες ντοκουμέντα προσφύγων, καθώς και ένα ζωγραφικό της έργο με θέμα το ταξίδι, όπως και ένα ακόμα δικό της που υπάρχει στην πλατεία Βικτωρίας και απεικονίζει έναν πρόσφυγα. Τέλος, μας έδειξε έργο χαρακτηριστικής με θέμα το καράβι που μας παραπέμπει στην ξενιτιά και το ταξίδι.

Θεατροπαιδαγωγικά:

Κύριος κορμός των θεατροπαιδαγωγικών παιχνιδιών είναι η τέχνη της ζωγραφικής και το συναίσθημα. Η όλη δράση αναφέρεται στην τρίτη ηλικία και ο χώρος διεξαγωγής της είναι στο χώρο του ΚΑΠΗ του Δήμου Ηρακλείου Αττικής και στην αίθουσα «Λήδα Τασοπούλου» του τμήματος θεατρικών σπουδών της Σ.Κ.Τ.

1. Ως αφορμή στο πρώτο θεατροπαιδαγωγικό είναι το ζωγραφικό έργο της Άννας με τίτλο «Απεραντοσύνη».
2. Ως αφορμή στο δεύτερο είναι ένα ποίημα του Γιάννη Τσαμκόσογλου με τίτλο «Το ταξίδι μας» και
3. Ως αφορμή στο τρίτο είναι πλαστικοποιημένες φωτογραφίες προσφύγων και δύο ζωγραφικά έργα με ανάλογο θέμα.

Οι συμμετέχοντες, έχοντας τις αντίστοιχες αφορμές εκφράζονται με την Τέχνη της ζωγραφικής και τη Δημιουργική γραφή, σύμφωνα με τη δική τους έμπνευση και τα βιώματά τους.

Τα υλικά της βαλίτσας:

χαρτόνια canon πολύχρωμα, μαρκαδόροι, χαρτόνια A4 λευκά, ακρυλικά χρώματα, ξηροπαστέλ, έξι μολύβια διακοσμημένα, ένα στυλό, ένα πλαστικοποιημένο έργο μου με θέμα «απεραντοσύνη», είκοσι φωτοτυπίες με το ποίημα «το ταξίδι μας», μία πέννα, μια καρδιά υφασμάτινη χειροποίητη, ένα μικρό καβαλέτο, ένα σωσίβιο χειροποίητο, έξι φωτογραφίες με πρόσφυγες πλαστικοποιημένες, δύο ζωγραφικά μου έργα πλαστικοποιημένα, μία πλαστική παλέτα, ένα στικάκι με μουσική επένδυση των παιχνιδιών, ένα μαντήλι, μία ρόμπα λευκή για προστασία των ρούχων από τη ζωγραφική, ένα ντέφι, δύο διαχωριστικά επενδυμένα με χαρακτηριστικά πάνω σε εφημερίδα και ένα χαρακτηριστικό έργο με το πειρατικό καράβι

4) Μαρίνα Τσαγρή

Η Μαρίνα Τσαγρή παρουσίασε την βαλιτσοτερατούλα της, η οποία είχε στομαχόπονο γιατί είχε φάει πολλών λογής υλικά! Πρώτον από όλους είχε φάει τον Έρμι, μια γαντόκουκλα. Παρουσίασε κάποιες δραστηριότητες από κάθε θεατροπαιδαγωγικό της και τα αντίστοιχα υλικά τους. Για ασκήσεις προθέρμανσης και παιχνίδια είχε διάφορα μπαλάκια, πανιά και περούκες. Για το πρώτο πρόγραμμα που απευθύνεται σε μικρά παιδιά και αφορά τη δημιουργικότητα, έχει σαν κυρίως μέρος την ομαδική ζωγραφιά, επομένως υπήρχε και ένα μεγάλο χαρτί στο οποίο τα παιδιά ζωγραφίζουν έναν χαρακτήρα και έπειτα τον δραματοποιούν. Το δεύτερο θεατροπαιδαγωγικό έχει να κάνει με τις προκαταλήψεις. Στα πλαίσια ενός παιχνιδιού, τα παιδιά φοράνε ταμπέλες στο μέτωπό τους, και στη συνέχεια συμπεριφέρονται στον άλλον ανάλογα με την ταμπέλα που βλέπουν στο μέτωπό του. Οπότε μας έδειξε τις ταμπέλες που θα φοράνε. Το τρίτο πρόγραμμα αφορά γυναίκες πρόσφυγες το οποίο έχει σαν

κύριο μέρος ένα παιχνίδι θησαυρού. Οι γυναίκες είναι χωρισμένες σε ζευγάρια και έχουν μια κάρτα που έχει πάνω τις ανάγκες που θέλουν να καλύψουν, όπως φάρμακα, τα οποία είναι κρυμμένα στον χώρο και μέσα από τη συνεργασία τους, τα βρίσκουν. Στο τέλος μας μίλησε για ένα παιχνίδι της «Τα αταίριαστα αντικείμενα» όπου τα παιδιά παίρνουν διάφορα αντικείμενα από τη βαλίτσα και πρέπει να φτιάξουν ιστορίες με αυτά.

Θεατροπαιδαγωγικά:

1. Το πρώτο θεατροπαιδαγωγικό πρόγραμμα λέγεται «Καλημέρα φαντασία, ήρθε η ώρα να ξυπνήσεις!», απευθύνεται σε μεγάλες τάξεις δημοτικού και στοχεύει στην ανάπτυξη της δημιουργικότητας και της συνεργασίας στα πλαίσια μιας ομάδας. Η ομάδα των παιδιών, θα δημιουργήσει μικρά θεατρικά δρώμενα με αφορμή μια ζωγραφιά την οποία θα δημιουργήσουν συλλογικά.

2. Το δεύτερο θεατροπαιδαγωγικό πρόγραμμα λέγεται «Ξεκόλλα απ' την ταμπέλα!», απευθύνεται σε εφήβους και στοχεύει στην κατανόηση του τρόπου με τον οποίο τα στερεότυπα και οι προκαταλήψεις επηρεάζουν τη συμπεριφορά μας. Η ομάδα των παιδιών, θα εμπλακεί σε μια ομαδική διαδικασία, φέροντας μια ταμπέλα την οποία δεν θα έχει επιλέξει, ούτε θα γνωρίζει. Μπορεί να υλοποιηθεί σε ευρύχωρη αίθουσα, αλλά και σε ανοιχτό χώρο, όπως προαύλιο σχολείου ή στην εξοχή.
3. Το τρίτο θεατροπαιδαγωγικό πρόγραμμα λέγεται «Μαζί είναι πιο ωραία», απευθύνεται σε γυναίκες πρόσφυγες και στοχεύει στην δημιουργία δικτύου συνεργασίας, της καλλιέργειας δικτύου αλληλοϋποστήριξης και της γενικότερης ενδυνάμωσής τους. Η ομάδα των γυναικών, θα παίξει σε μια παραλλαγή του κρυμμένου θησαυρού, ανακαλύπτοντας την χαρά της συνεργασίας. Μπορεί να υλοποιηθεί σε Camp, αλλά και σε όροφο υπηρεσιακού κτηρίου.

Υλικά βαλίτσας:

Χρωματιστά χαλάκια, σακί με ασύνδετα αντικείμενα (κουτάλι, πρόκα, βιβλίο, σαπούνι, οδοντόβουρτσα, ρολοι, παπούτσι, χαρτί του μέτρου, маркаδόροι, χαρτιά, μολύβια, ετικέτες τετραδίων, στικάκι με μουσική, μπάλες του τένις, στυλό, κλειδιά, κάρτες με ζωγραφισμένες κάποιες βασικές ανάγκες πχ 5 σε αριθμό (πχ φάρμακα, φαγητό, σπίτι, σχολείο), μπαλόνια, εικόνες ενδιαφέρουσες, οπτικοακουστικά μέσα (μουσική, βίντεο), μπογιές, χαρτόνια, κόλλες, ψαλίδια, маркаδόροι, χαρτιά, εφημερίδες, σφυρίχτρα, μικρά μουσικά όργανα, υφάσματα, μαντήλια, κορδέλες, γαντόκουκλα, μάσκες, γυαλιά, καπέλα, βεντάλιες, μπαλάκια, σχοινί, σπάγκος, κείμενα, ποιήματα, κουτί, κάρτες ρόλων, άρωμα, υδρόγειος

5) Μαρία Τερζανίδου

Η Μαρία Τερζανίδου αρχικά μίλησε για το εξωτερικό της βαλίτσας, η οποία όντας γαλάζια αντιπροσωπεύει τον ουρανό και το ονειρικό στοιχείο. Ήταν διακοσμημένη με πλανήτες, αστέρια και σύννεφα. Έδωσε έμφαση στη λογική ότι η νύχτα με τη μέρα παντρεύονται. Τα αστεράκια φωσφορίζουν στο σκοτάδι και έτσι η βαλίτσα φαίνεται και τη νύχτα. Στη συνέχεια παρουσίασε τα υλικά της και στοιχεία από τα προγράμματά της. Πρώτα από όλα μας έδειξε τα μαξιλάρια που χρησιμοποιεί στο δεύτερο πρόγραμμα « Χρώματα, συναισθήματα και σχήματα» που αφορά την αυτοβελτίωση των ενηλίκων. Οι ενήλικες διαλέγουν το μαξιλάρι που τους εκφράζει περισσότερο, διαλέγουν επίσης και χρωματιστά χαρτόνια και γράφουν πάνω μια λέξη που ταιριάζει στο συναίσθημά τους και όσοι έχουν διαλέξει τα ίδια κάνουν ομάδες και οδηγούνται στον αυτοσχεδιασμό. Στη συνέχεια, μας έδειξε το ντέφι και τις κλάβες που χρησιμοποιεί κατά τη διάρκεια των δραστηριοτήτων. Έπειτα μίλησε για το πρώτο θεατροπαιδαγωγικό «Το τρελό γυαλί» και σχετίζεται με την ευαισθητοποίηση της

απώλειας της όρασης. Τα παιδιά κλείνουν τα μάτια τους και μέσω της αφήγησης και της μουσικής υπόκρουσης γίνονται ναύτες σε μια φουρτούνα. Εν τέλει φτάνουν σε ένα νησί, όμως τότε δεν μπορούν να λυγίσουν τα χέρια τους. Στο τέλος, μας έδειξε «Το γράμμα», ένα πρόγραμμα που αφορά τα ποιήματα λίμερικ του Σεφέρη τα οποία τα δραματοποιούν τα παιδιά.

Θεατροπαιδαγωγικά:

1. «ΤΟ ΤΡΕΛΟ ΓΥΑΛΙ»: Το συγκεκριμένο πρόγραμμα έχει δομηθεί με στόχο να αναπτύξουν τα παιδιά μεταξύ τους δεξιότητες συνεργασίας, εμπιστοσύνης αλλά και να ευαισθητοποιηθούν σχετικά με την αισθητηριακή αναπηρία της τύφλωσης. Γι' αυτό το λόγο άλλωστε από την αρχή μέχρι το τέλος, οι ασκήσεις είναι δομημένες με στόχο να χρησιμοποιηθεί η όραση και να δημιουργηθούν οπτικές εικόνες, όπως ακριβώς σκέφτονται οι τυφλοί.
2. «ΧΡΩΜΑΤΑ ΣΧΗΜΑΤΑ ΣΥΝΑΙΣΘΗΜΑΤΑ»: Οι στόχοι του συγκεκριμένου προγράμματος αφορούν την εσωτερική

διερεύνηση των συμμετεχόντων, την επαφή με το συναίσθημα τους και τον εσωτερικό τους κόσμο αλλά και την ανάδυση θεμάτων που τους απασχολούν τη δεδομένη περίοδο της ζωής τους.

3. «ΤΟ ΓΡΑΜΜΑ»: Το πρόγραμμα αυτό αποσκοπεί να έρθουν τα παιδιά σε επαφή με το λογοτεχνικό είδος Λίμερικ και να γνωρίσουν τον Νομπελίστα ποιητή Γιώργο Σεφέρη. Ακόμη, θα γνωρίσουν πολιτισμικές λεπτομέρειες που διακρίνουν τους λαούς που αναφέρει το ποίημα και θα έχουν την ευκαιρία μέσα απ' αυτά να διερευνήσουν και τη δική τους πολιτισμική ταυτότητα. Οι ασκήσεις προθέρμανσης που εξελίσσονται επαγωγικά από το ειδικό στο γενικό, αποσκοπούν στη βαθύτερη γνωριμία πτυχών των συμμαθητών τους και μετέπειτα τη «γνωριμία» με τους άλλους λαούς που αναφέρονται. Άλλωστε, αυτό είναι και το θέμα της ενότητας του βιβλίου της Γλώσσας και με αφορμή το ποιητικό είδος Λίμερικ επιτυγχάνονται αυτοί οι στόχοι. Όπως αναφέρει και ο Gianni Rodari, το Λίμερικ θεωρείται «το ιδανικό ποιητικό είδος στη σχολική τάξη, τόσο ως ακρόαση, απαγγελία- αποδοχή, όσο και ως τρόπο δημιουργικής έκφρασης από τα παιδιά» και αυτός είναι ένας ακόμη στόχος του συγκεκριμένου προγράμματος.

Σχόλια από κα Άλκηστη:

Στο σημείο αυτό έκανε κάποια σχόλια η κυρία Άλκηστις, η οποία δήλωσε πολύ ευχαριστημένη με την προσπάθεια όλων μας. Έδωσε σαν συμβουλή τα προγράμματά μας να μην είναι διδακτικά και προσαρμοσμένα σαν να κάνουμε μάθημα, αλλά να έχουν μπόλικη χαρά και δημιουργικότητα (*«Μην τσιγκουνεύεστε το ευχάριστο, το θέλουμε πάντα στη ζωή μας, όλοι μας!»*). Μας συμβούλεψε να χρησιμοποιούμε προσωπικά αντικείμενα στο βαλιτσάκι μας, έτσι ώστε να φορτώνονται με νέες ιστορίες πάνω τους (*«Το συναίσθημα μας δένει πολύ με αυτό που μαθαίνουμε...»*). Επίσης, μας παρότρυνε να μοιραζόμαστε στους συμμετέχοντες τις ιστορίες πίσω από τα αντικείμενά μας, ή και προσωπικά μας βιώματα, καθώς έτσι κερδίζουμε μεγαλύτερο ενδιαφέρον.

6) Σοφία Μιχαλοπούλου

Στην αρχή η Σοφία Μιχαλοπούλου μας μίλησε για το εξωτερικό της βαλίτσας που δημιούργησε με τεχνική ντεκουπάζ, κορδέλες,

λινάτσες και διακοσμητικά ξύλινα . Μας είπε πως το τελικό της αποτέλεσμα παραπέμπει στην παιδική της ηλικία και πως όταν την τελείωσε και την είδε σκέφτηκε «Αυτό που έφτιαξα είμαι εγώ!». Είχε πάνω μια ταμπέλα που έλεγε αυστηρώς κατάλληλη για ταξίδια χαράς, συμπληρώνοντας τα λόγια της κυρίας Άλκηστης. Το πρώτο πρόγραμμα «Όταν έχω εσένα» που πραγματεύεται τον εαυτό μας και τη σχέση μας με τους άλλους και ως στόχο έχει να αναδείξει στα παιδιά 5-7 ετών την αξία της φιλίας. Τα υλικά αυτού του προγράμματος είναι κούκλες κουκλοθεάτρου, υφάσματα, γκοφρέ, χαρτόνι, πλαστελίνη, κόλλες και ψαλίδια. Το δεύτερο πρόγραμμα «Γύρω γύρω όλοι» μελετά το ανθρωπογενές περιβάλλον και έχει να κάνει με τα παιχνίδια που έπαιζαν παλιά. Μας έδειξε μια μπάλα που έφτιαξε ο μπαμπάς της από σπάγκο, όπως παλιά. Υπήρχαν φωτογραφίες εποχής, σφεντόνα, σχοινάκι, λάστιχο, σβόλους. Τα παιδιά δημιουργούν παγωμένες εικόνες βάσει των φωτογραφιών και με το μαγικό μπουκαλάκι χρυσόσκονης της Σοφίας, όλα ζωντανεύουν. Μοιράστηκε τη συγκίνησή της που η ίδια ξαναβρήκε υλικά από παιχνίδια που έπαιζε μικρή. Το τρίτο πρόγραμμα λέγεται «Το χαρούμενο γράμμα» και βασίζεται στον πίνακα του Ιακωβίδη. Εδώ ο εμπυχωτής μπαίνει σε ρόλο και χάνει ένα γράμμα που ψάχνουν τα παιδιά. Στη συνέχεια δίνεται η ευκαιρία για δημιουργική γραφή και αναπαράσταση.

Θεατροπαιδαγωγικά:

1. Το πρόγραμμα «Όταν έχω εσένα» απευθύνεται σε παιδιά ηλικίας 5 - 7 και εντάσσεται στα Προγράμματα Αγωγής Υγείας με ειδικότερο άξονα τις Διαπροσωπικές Σχέσεις (ο εαυτός μου και οι σχέσεις μου με τους άλλους). Ως γενικό στόχο έχει να συνειδητοποιήσουν και να εκτιμήσουν τα παιδιά την αξία της φιλίας. Έχει σχεδιαστεί για να πραγματοποιηθεί στη σχολική αίθουσα, αφού προηγουμένως αυτή έχει διαμορφωθεί κατάλληλα. Επίσης μπορεί να πραγματοποιηθεί στη Δημόσια κεντρική Βιβλιοθήκη Ναυπλίου «ο Παλαμήδης» στα πλαίσια εκπαιδευτικής εκδρομής και κατόπιν συνεννόησης με τους υπεύθυνους του χώρου ή σε οποιαδήποτε άλλη βιβλιοθήκη, εφόσον επιτραπεί. Η εκτιμώμενη διάρκειά του είναι 90 λεπτά.
2. Το πρόγραμμα «Γύρω γύρω όλοι» απευθύνεται σε παιδιά 5 - 7 ετών και εντάσσεται στη Μελέτη Περιβάλλοντος και ειδικότερα, σύμφωνα με το ΔΕΠΠΣ για το Νηπιαγωγείο στο

«Ανθρωπογενές Περιβάλλον και Αλληλεπίδραση». Έχει σχεδιαστεί για να πραγματοποιηθεί στο Μουσείο Παιδικής Ηλικίας «Ο Σταθμός» του Πελοποννησιακού Λαογραφικού Ιδρύματος στο Ναύπλιο. Ο συγκεκριμένος χώρος φιλοξενεί την έκθεση «Παιχνίδια και μεταλλικά αντικείμενα από τις συλλογές του ΠΛΙ. Εννοείται ότι το πρόγραμμα έχει την ευελιξία να πραγματοποιηθεί και σε άλλο παιδικό μουσείο, εκτός Ναυπλίου, αλλά και μέσα στην σχολική αίθουσα. Η εκτιμώμενη διάρκεια του είναι περίπου 90 λεπτά. Γενικός στόχος του είναι να γνωρίσουν τα παιδιά παιχνίδια ομαδικά, που έπαιζαν τα παλιότερα χρόνια στις γειτονιές, στις αλάνες, στις αυλές.

3. Το πρόγραμμα «Το χαρούμενο Γράμμα» απευθύνεται σε παιδιά ηλικίας 7+ και έχει σχεδιαστεί για να πραγματοποιηθεί στο χώρο της σχολικής αίθουσας, αφού πρώτα αυτή διαμορφωθεί κατάλληλα. Ακόμα μπορεί να πραγματοποιηθεί στην Εθνική Πινακοθήκη στην Αθήνα ή στο Παράρτημα αυτής στο Ναύπλιο στα πλαίσια εκπαιδευτικής επίσκεψης και κατόπιν συνεννόησης με τους υπεύθυνους του χώρου. Έχει ως γενικό στόχο να προσεγγίσουν τα παιδιά το συναίσθημα της χαράς μέσα από την παρατήρηση του πίνακα ζωγραφικής «Το Γράμμα» του Γ. Ιακωβίδη.

Υλικά βαλίτσας:

χαρτιά Α4 (λευκά και χρωματιστά), χαρτάκια Post-it για «καταιγισμό ιδεών», χαρτόνια κάνσον, χαρτί γκοφρέ σε διάφορα χρώματα, μαρκαδόροι, δαχτυλομπογιές, πινέλα, ψαλίδι, κόλλα, πλαστελίνες, υφάσματα και μαντήλια, κορδέλες και κουβάρι, τάμπλετ και ηχείο φορητό, στικάκι USB με αγαπημένες μουσικές, βίντεο και εικόνες

(πίνακες ζωγραφικής, φωτογραφίες), CD και DVD με μουσικές, βίντεο και εικόνες, σε περίπτωση που δεν υπάρχει Η/Υ, φωτογραφική μηχανή, ρολά άδεια από χαρτί υγείας για κατασκευές, χάρτινα λευκά πιάτα (για κατασκευή πχ. μασκών), ντέφι και αυγό – σέικερ (τύπου μαράκα) για στίξη χρόνου, δαχτυλόκουκλες, μαγικό μπουκαλάκι με παιχνιδόσκονη, το παραμύθι «Ο Μεγάλος Λύκος και ο Μικρός Λύκος» της Brun – Cosme - Nadine, εκδ. Ηλίβατον, 2011, Πουγκί από λινάτσα, κάρτες σε σχήμα φύλλων δέντρου και αστεριών, κούκλα κουκλοθέατρου «λύκος» και δαχτυλόκουκλα «λύκος», καπέλο «λύκος», φωτογραφίες ασπρόμαυρες με ομαδικά παιχνίδια που έπαιζαν τα παλιότερα χρόνια στις γειτονιές, μπάλα χειροποίητη με υφάσματα και κορδόνι, τρελομπαλάκια, σβούρα, σφεντόνα, σχοινάκι, λάστιχο, βώλοι και «βατραχάκι» (το παιχνιδάκι, που παράγει ήχο, καθώς ανοιγοκλείνεις με τα δάχτυλα τα δύο μεταλλικά του άκρα), έγχρωμη και πλαστικοποιημένη φωτοτυπία του πίνακα του Γεώργιου Ιακωβίδη, το «Γράμμα» και φάκελοι αλληλογραφίας

7) Γεωργία Λεβεντοπούλου

Η Γεωργία Λεβεντοπούλου παρουσίασε το εξωτερικό της βαλίτσας, το οποίο είχε πάνω υφασμάτινα καρτ ποστάλ, για να μπορεί να χρησιμοποιεί τη βαλίτσα οπουδήποτε. Η βάση των προγραμμάτων έχει να κάνει με τη θάλασσα. Το πρώτο θεατροπαιδαγωγικό αφορά τους πρόσφυγες. Για αυτό το πρόγραμμα μας έδειξε χάρτινα караβάκια με ιστορίες μέσα από τους Μονόλογους του Αιγαίου, με τις οποίες φτιάχνουν ένα γλυπτό με τα σώματά τους. Υπήρχαν χαρτόνια, μπογιές, μουσικά όργανα όπως μεταλλόφωνο, μύτη κλόουν κι ένα βιβλίο του Μπουκάι για αφόρμηση δραστηριοτήτων. Το δεύτερο θεατροπαιδαγωγικό «Το μπλε χωριό» έχει να κάνει με τη διαφορετικότητα και βασίζεται στο ομώνυμο παραμύθι. Τα παιδιά προσχολικής ηλικίας σκέφτονται πώς μπορούν να ενσωματώσουν το διαφορετικό. Μας έδειξε τις δακτυλόκουκλες του προγράμματος, караμέλες και άρωμα. Το τρίτο θεατροπαιδαγωγικό έχει να κάνει με τη ρύπανση του περιβάλλοντος και πρωταγωνιστή έχει ένα ψάρι την Κοραλλία, που έχει παγιδευτεί σε ένα μπουκάλι. Μας παρουσίασε

διάφορα κοχύλια που έχει μαζέψει στις καλοκαιρινές διακοπές της και ένα τηλεσκόπιο που έχουν φτιάξει οι μαθητές της και της λένε συνήθως τι βλέπουν.

1. «Άσπρα καράβια τα όνειρα μας»: Το θεατροπαιδαγωγικό πρόγραμμα «Άσπρα καράβια τα όνειρα μας» είναι σχεδιασμένο για ομάδα ενηλίκων εκπαιδευτικών όλων των βαθμίδων. Η ομάδα αποτελείται από περίπου 20-25 άτομα και το εργαστήριο διαρκεί μιάμιση ώρα. Το πρόγραμμα θεωρεί τον εκπαιδευτικό βασικό σύμμαχο και στοχεύει στην ευαισθητοποίηση του σε θέματα ανθρωπίνων δικαιωμάτων ή ζητημάτων που άπτονται του προσφυγικού. Ακόμα, στοχεύει στην ευαισθητοποίηση των τοπικών κοινωνιών που επηρεάζονται άμεσα από την τωρινή κατάσταση του προσφυγικού ζητήματος.

2. «Το μπλε χωριό»: είναι σχεδιασμένο για ομάδα παιδιών προσχολικής ηλικίας. Η ομάδα αποτελείται από περίπου 15-20 παιδιά και το εργαστήριο διαρκεί μιάμιση ώρα. Το πρόγραμμα έχει στόχο την ενημέρωση των παιδιών προσχολικής ηλικίας για το κομμάτι της διαφορετικότητας μέσα από ένα βιωματικό εργαστήριο με αφορμή ένα παραμύθι. Στοχεύει, στην ευαισθητοποίηση των παιδιών πάνω σε θέματα διαφορετικότητας και στην αποδοχή του διαφορετικού με γνώμονα τη θετική στάση. Από την άλλη μεριά στόχος του συγκεκριμένου εργαστηρίου είναι η ενίσχυση του θάρρους και της αυτοπεποίθησης των παιδιών που αισθάνονται διαφορετικά από τα άλλα.
3. «Μια βόλτα στο βυθό» : είναι σχεδιασμένο για ομάδα παιδιών με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες στο Δημοτικό. Η ομάδα αποτελείται από περίπου 10-12 παιδιά και το εργαστήριο διαρκεί μιάμιση ώρα. Το πρόγραμμα έχει στόχο την ενημέρωση των παιδιών για το κομμάτι της ρύπανσης και της μόλυνσης των θαλασσών μέσα από ένα βιωματικό εργαστήριο με αφορμή ένα γράμμα που γράφει ένα ψάρι του βυθού στους ανθρώπους. Στοχεύει, στην ευαισθητοποίηση των παιδιών πάνω σε περιβαλλοντικά ζητήματα και στην ενημέρωσή τους για τις συνέπειες που προκαλεί η ρύπανση των θαλασσών στο συνολικό μας οικοσύστημα. Μέσα από το συγκεκριμένο εργαστήριο, τα παιδιά μπαίνουν στη θέση των ψαριών κατανοώντας τις σοβαρές συνέπειες της ρύπανσης των θαλασσών και αναζητούν τους δικούς τους τρόπους για την άμεση αντιμετώπιση του προβλήματος.

Υλικά βαλίτσας:

υφάσματα σε διάφορα χρώματα, το γράμμα με την ιστορία του ψαριού, μουσική με μεταλλόφωνο, ντέφι για ασκήσεις γνωριμίας και χαλάρωσης, χαρτόνια και μαρκαδόροι, πλαστικοποιημένες κάρτες με φωτογραφίες από υλικά που μολύνουν τις θάλασσες, μπλε ύφασμα στη μέση του κύκλου, cd player με μουσική, χάρτινα караβάκια που είχαν μέσα τους γραμμένη μια προσωπική ιστορία από ασυνόδευτα ανήλικα παιδιά πρόσφυγες, μουσικά ξυλάκια για ρυθμό, χαρτάκια με διάφορους χαιρετισμούς για ζέσταμα και παιχνίδι γνωριμίας, δαχτυλόκουκλες – θαλασσινά πλάσματα , βίντεο με την ιστορία του παραμυθιού, μουσική σε cd, ντέφι για ρυθμό και ασκήσεις γνωριμίας, καραμέλες με διάφορες γεύσεις για να χωριστούν σε ομάδες, χαρτόνια σε σχήμα ενιδρύου για παιχνίδι κλεισίματος

8) Αντωνία Λάππα

Η Αντωνία Λάππα παρουσίασε το εξωτερικό της βαλίτσας, το οποίο είχε ένα πεντάγραμμο και μπλε χρώμα, καθώς όπως είπε τα προγράμματα έχουν σχέση με τη μουσική και τη θάλασσα. Το πρώτο θεατροπαιδαγωγικό έχει θέμα τη φτώχεια και αφορά παιδιά προσχολικής και σχολικής ηλικίας. Δίνεται έμφαση στη σημασία του σπιτιού και του φαγητού. Τα παιδιά μαθαίνουν το τραγούδι «Ο μάγειρας». Έχει να κάνει με τα φαγητά που παίρνει ο μάγειρας από τα παραμύθια. Κάθε ένας γίνεται μάγειρας και τα παιδιά δραματοποιούν, ενώ κάποια άλλα παίζουν και μουσικά όργανα. Στο τέλος, δίνεται έμφαση στη σημασία του φαγητού, αλλά και της αλληλεγγύης σε όσους το έχουν ανάγκη. Το δεύτερο πρόγραμμα έχει να κάνει με την εικαστική τέχνη, όπου τα παιδιά δραματοποιούν την Έναστρο νύχτα του Βαν Γκονγκ, χωρισμένα σε ρόλους (αστέρια, φεγγάρι, νύχτα, δάσος), χρησιμοποιώντας διάφορα πανιά. Μετά τα παιδιά μαθαίνουν ένα τραγούδι που έχει γραφτεί για αυτόν τον πίνακα. Το τρίτο θεατροπαιδαγωγικό έχει σχέση με τους ηλικιωμένους. Χωρίζονται σε ζευγάρια και λένε την ιστορία του ονόματός τους. Αναλύεται το ποίημα «Ο Ήλιος ο ηλιάτορας» που στοχεύει στην ιστορική αναδρομή της χώρας. Κλείνει με τη δραματοποίηση του τραγουδιού « Το τρελοβάπορο» και με μοίρασμα των εμπειριών που έχει βιώσει ο καθένας.

Θεατροπαιδαγωγικά:

1. «Φτώχεια». Απευθύνεται σε παιδιά νηπιαγωγείου και δημοτικού και μπορεί να λάβει χώρα στον σχολικό χώρο. Ο στόχος είναι τα παιδιά να κατανοούν μέσα από τη συζήτηση και τον καταιγισμό ιδεών πόσο σημαντικό είναι το σπιτικό για τον άνθρωπο και πόσο δύσκολο είναι να είσαι φτωχός. Το τραγούδι «Ο μάγειρας» εμπνέει τα παιδιά για δραματοποίηση και ζωγραφική.
2. «Η έναστρη νύχτα» , εμπνευσμένο πρόγραμμα από τον ομώνυμο πίνακα του Βαν Γκονγκ. Αφορά παιδιά Λυκείου και πραγματοποιείται στον σχολικό χώρο. Έχει ως στόχο να έρθουν σε επαφή με την εικαστική τέχνη. Η τεχνική του στροβιλισμού του ζωγράφου, προσδίδει στον πίνακα μια έντονη κίνηση την οποία μπορούμε να αποδώσουμε και με κίνηση και ήχους. Τα παιδιά ακούν το τραγούδι Starry

Starry night του Don Mac Lean, ο οποίος εμπνεύστηκε από τον πίνακα του Βαν Γκογκ για τη σύνθεση αυτή.

3. «Ο Ήλιος ο ηλιάτορας» αφορά τους ηλικιωμένους και μπορεί να πραγματοποιηθεί στον χώρο των ΚΑΠΗ. Έχει σαν στόχο την κατανόηση ιστορικών αναδρομών της χώρας μας μέσα από τα μάτια του Οδυσσέα Ελύτη. Ο ήλιος, είναι για τον Ελύτη, σύμβολο χαράς της ελληνικής ψυχής, είναι η επιβεβαίωση της πίστης του ποιητή στη δύναμη της ζωής, στην παντοτινή λάμψη του ελληνικού πνεύματος. Το έργο κλείνει με μια δυνατή φωνή χαράς , με το τραγούδι «Τρελοβάπορο».

Υλικά βαλίτσας:

πανιά, μουσικά όργανα, στικάκι με μουσικές, εκτυπωμένη ζωγραφιά του Βαν Γκονγκ, εκτυπωμένο το ποίημα του Οδυσσέα Ελύτη, χαρτιά και χρώματα, ηχείακι

9) Μαρίνα Κυπριανίδου

Ο Κιτρινομπαλίτσας είναι μια βαλίτσα, αλλά και ο χαρακτήρας παραμυθιού « Ο Κιτρινομπαλίτσας και το ουράνιο τόξο» που έγραψε η Μαρίνα για τον παραμυθομαραθώνιο. Έχει να κάνει με τη διαφορετικότητα, η οποία ενοχλεί τον εαυτό μας και όχι τους άλλους. Ξεκινά μονόχρωμος και μετά το ταξίδι του καταλήγει πολύχρωμος. Η λύση βρίσκεται στην αυτοαποδοχή και αυτό είναι το ζητούμενο του προγράμματος με τα παιδιά. Το δεύτερο θεατροπαιδαγωγικό «Όταν τα συναισθήματα χορεύουν» έχει να κάνει με τα συναισθήματα και το χοροθέατρο, κατά το οποίο τα παιδιά φορούν μάσκες και πρέπει να εκφράσουν με το σώμα τους τι νιώθουν. Παρουσίασε φωτογραφίες με συναισθήματα, κορδέλα, μάσκες, καθρέφτη, μολύβια, γόμες και μπαλάκια συναισθημάτων. Για το τρίτο πρόγραμμα εμπνεύστηκε από τον David Pammenter τον οποίο και είχε πρακτικογραφία και χρησιμοποιεί ως αφορμή το βίντεο ενός παιδιού που είναι μόνο του στο νοσοκομείο. Τα παιδιά ονειρεύονται το μέλλον τους, ενώ μια ονειροπαγίδα περνάει από χέρι σε χέρι. Στο τέλος οι μαθητές μπαίνουν στον ρόλο του άρρωστου παιδιού, κρατώντας το κουτί των αναμνήσεων, αλλά και των εθελοντών που αποφασίζουν να κάνουν ένα πάρτι γενεθλίων με μπαλόνια, κεράκια, κουδουνάκι, μαρκαδόρους, ξυλομπογιές και υλικά για να φτιάξουν ένα επιτραπέζιο παιχνίδι σαν δώρο.

Θεατροπαιδαγωγικά:

1. «Όταν τα συναισθήματα χορεύουν»: Απευθύνεται σε παιδιά ηλικίας 9-11 ετών και έχει ως στόχο τη συναισθηματική έκφραση μέσα από τις τεχνικές του χοροθέατρου. Γνωστικά και κινητικά τα παιδιά θα γνωρίσουν σωματικά σχήματα, τα επίπεδα στον χώρο, τις βασικές δεξιότητες μετακίνησης καθώς και γνωστές κλασικές συνθέσεις μέσα από τις οποίες θα εμπνευστούν. Στόχος τους θα είναι να συνειδητοποιήσουν το σώμα τους στον χώρο και τη δυνατότητα που αυτό έχει να «μιλά» και να εκφράζεται.

2. Το πρόγραμμα «Εθελοντές με χαμόγελο» είναι εμπνευσμένο από την ιστορία ενός άρρωστου παιδιού που βρέθηκε στο νοσοκομείο μακριά από την οικογένειά του. Την ιστορία αφηγείται με συγκινητικό τρόπο μια εθελόντρια από το χαμόγελο του παιδιού, η οποία στάθηκε σε αυτό το παιδί στις δύσκολες μέρες που βίωσε και του πρόσφερε κάτι τόσο απλό και τόσο σημαντικό για εκείνο τη δεδομένη στιγμή. Ένα πάρτι έκπληξη για τα γενέθλιά του. Με τούρτα, κεράκια, παιχνίδια, δώρα και το αγαπημένο του επιτραπέζιο που τόσο ήθελε και φυσικά πολλή πολλή αγάπη. Το πρόγραμμα στοχεύει να καθοδηγήσει τους μαθητές να μπουν στη θέση αυτού του παιδιού, να νιώσουν τον πόνο και τις αγωνίες του, να γίνουν αυτό το παιδί και στη συνέχεια μπαίνοντας στο ρόλο του εθελοντή να οργανώσουν το πάρτι των γενεθλίων του και να βιώσουν τη χαρά της προσφοράς. Θα μάθουν ακόμα πληροφορίες για το «Χαμόγελο του παιδιού», τον εθελοντισμό, θα αναπτύξουν την ενσυναίσθηση και θα καταλάβουν ότι αυτά τα παιδιά είναι σαν όλα τα παιδιά γύρω τους και οι εθελοντές δεν είναι υπέρ ήρωες αλλά απλοί άνθρωποι με καρδιά. Το πρόγραμμα απευθύνεται σε παιδιά 12-13 χρονών.
3. Το θεατροπαιδαγωγικό με τίτλο «Το ουράνιο τόξο», απευθύνεται σε παιδιά 8-9 ετών. Στόχος του προγράμματος είναι μέσα από τη δραματοποίηση ενός παραμυθιού που έχει ως θέμα την αποδοχή της διαφορετικότητας, τα παιδιά να αναπτύξουν την αυτοεκτίμησή τους, να αποδεχθούν τη διαφορετικότητα, αλλά κυρίως να αγαπήσουν τον ίδιο τους τον εαυτό. Θα γνωρίσουν τα χρώματα, τι είναι διαφορετικότητα και πώς την αντιλαμβάνονται οι άλλοι, αλλά και εμείς οι ίδιοι.

Υλικά βαλίτσας:

μπαλάκι με χαμογελαστή φατσούλα, μαγικός καθρέφτης, μουσική, το καπέλο των συναισθημάτων, μπαλόνια, ουδέτερες μάσκες, υφάσματα, κορδέλες, το ντέφι των συναισθημάτων, εικόνες συναισθημάτων (χαράς, λύπης, φόβου, γαλήνης), μπλοκ, μολύβι, μαντήλι, χαρτί, ψαλίδι, κουτάκι με αναμνήσεις, πλαστελίνες, πιατάκια, κεράκια, ζάρι, χαρτόνια, μπαλόνια, μαρκαδόροι, ονειροπαγίδα, μολύβια με το ουράνιο τόξο, μπλοκ με την εικόνα του Κιτρινομπαλίτσα που δίπλα γράφει I LOVE ME, λευκά χαρτόνια, ξυλομπογιές, κόλλες, μεγάλο χαρτόνι για δημιουργία κολλάζ, κόκκινο και κίτρινο μπαλάκι με φατσούλα, χαρούμενες παλάμες

10) Ελένη Κοτίνη

Η Ελένη Κοτίνη μίλησε για το εξωτερικό της βαλίτσας. Τόνισε πως το γαλάζιο χρώμα της συμβολίζει τη φαντασία και το ταξίδι, την ελευθερία που σου δίνει ο αέρας και η θάλασσα. Η κορνίζα που

υπάρχει πάνω παραπέμπει στις εμπειρίες και τις μνήμες μας, ενώ δίνει τη δυνατότητα να βάλεις όποια φωτογραφία ή κείμενο θες, ανάλογα με το πρόγραμμά σου. Το κορίτσι που είναι ζωγραφισμένο έχει μαλλιά σαν κύματα που σε ταξιδεύουν και παίζει τον ρόλο της φαντασίας. Το караβάκι που υπάρχει πάνω είναι το ταξίδι του κάθε θεατροπαιδαγωγικού και η μάσκα είναι το κλείσιμο του ματιού στο θέατρο. Στη συνέχεια μίλησε για το πρώτο θεατροπαιδαγωγικό με θέμα την προσφυγιά και τίτλο «Η φυγή» και απευθύνεται στις μεγαλύτερες τάξεις του δημοτικού. Επειδή αναφέρεται στην ιστορία ενός παιδιού σε ένα παραθαλάσσιο χωριό όπου ξεσπάει ο πόλεμος, μας παρουσίασε υφάσματα και κοχύλια που χρησιμοποιεί για να δίνει την αίσθηση της θάλασσας. Τα παιδιά ψάχνουν στον χώρο ένα αντικείμενο, το οποίο είναι ένα κείμενο γραμμένο από το παιδί πρόσφυγα. Μας έδειξε και κάρτες που αναφέρονται στο παρελθόν αυτού του παιδιού για να αναπτύξουν τις ιστορίες τους και να δημιουργήσουν παγωμένες εικόνες. Τα παιδιά στο τέλος γράφουν το δικό τους μήνυμα που βάζουν μέσα σε μπουκαλάκια και το ρίχνουν στη θάλασσα. Το επόμενο πρόγραμμα έχει να κάνει με τους φόβους των παιδιών 5-6 χρονών πριν κοιμηθούν. Ο εμπυχωτής διηγείται ένα απόσπασμα από την Κατερίνα και τον Κύριο Αόρατο και με αφορμή αυτό τα παιδιά κατασκευάζουν τους φόβους τους. Τα παιδιά μιλούν στο τηλέφωνο με τους φόβους τους και με μηχανή μεταμόρφωσης, μεταμορφώνουν τους φόβους τους σε κάτι όμορφο. Το τρίτο πρόγραμμα έχει να κάνει με την πρώτη νεανική αγάπη και με αφορμή ένα ποίημα του Νερούδα, δραματοποιούν, παίζουν παντομίμα, κάνουν παγωμένες εικόνες και δημιουργούν τις δικές τους ιστορίες, φτιάχνοντας το Λεύκωμα της αγάπης.

Θεατροπαιδαγωγικά:

1. Το πρώτο θεατροπαιδαγωγικό πρόγραμμα έχει τίτλο «Η φυγή» και διαπραγματεύεται τη μετανάστευση λόγω πολέμου. Απευθύνεται σε παιδιά ηλικίας 11-12 χρονών. Στόχος του προγράμματος είναι η ευαισθητοποίηση των συμμετεχόντων στο θέμα της μετανάστευσης. Μέσω της βιωματικής τους εμπλοκής στην ιστορία του συνομήλικου ήρωα, τα παιδιά καλούνται να «δοκιμάσουν» τα συναισθήματα ενός ανθρώπου, που αναγκάζεται να εγκαταλείψει ξαφνικά και βίαια τον τόπο του.
2. Το δεύτερο θεατροπαιδαγωγικό πρόγραμμα έχει τίτλο «Φόβε Φόβε είσαι εδώ;» και διαπραγματεύεται τους φόβους, που αντιμετωπίζουν τα μικρά παιδιά, σε σχέση με το σκοτάδι και τον ύπνο. Απευθύνεται σε παιδιά ηλικίας 5-6 χρονών. Στόχος του είναι τα παιδιά να μιλήσουν με τους δικούς τους τρόπους

για τους φόβους τους, να τους κατανοήσουν και να παίξουν μαζί τους.

3. Το τρίτο θεατροπαιδαγωγικό πρόγραμμα έχει τίτλο «Σ' αγαπώ». Διαπραγματεύεται την αγνή, νεανική αγάπη. Το θεατροπαιδαγωγικό πρόγραμμα απευθύνεται σε παιδιά ηλικίας 16-17 χρονών. Στόχος του προγράμματος είναι τα παιδιά να μιλήσουν και να εκφράσουν τα συναισθήματά τους για την νεανική αγάπη.

Υλικά βαλίτσας:

υφάσματα, ρούχα, γυαλιά, καπέλα, γραβάτες, μαντήλια, μουσική σε cd και σε usb, ουδέτερες μάσκες, μάσκες νυκτός, κούκλες κουκλοθεάτρου, ντέφι, μαράκες, φωτογραφίες και εικόνες για αφόρμηση (και τυπωμένες και σε usb), χρώματα (μαρκαδόροι, παστέλ), χρωματιστά χαρτιά και χαρτόνια, υλικά για κατασκευές, κουτάκια, μπαλάκια, κλεψύδρες, μεγάλα χρωματιστά ζάρια, κοχύλια, ένα μπουκάλι με μήνυμα από τον ήρωα, φωτογραφίες από τον τόπο του ήρωα, κάρτες που εικονίζουν φανταστικά όντα, μάσκες νυκτός, συσκευή τηλεφώνου, εικόνα του πίνακα ζωγραφικής του Νικηφόρου Λύτρα «Προσμονή» και αντίτυπα από το ποίημα του Pablo Neruda «Δεν σ' αγαπώ», ένα κουβάρι νήμα

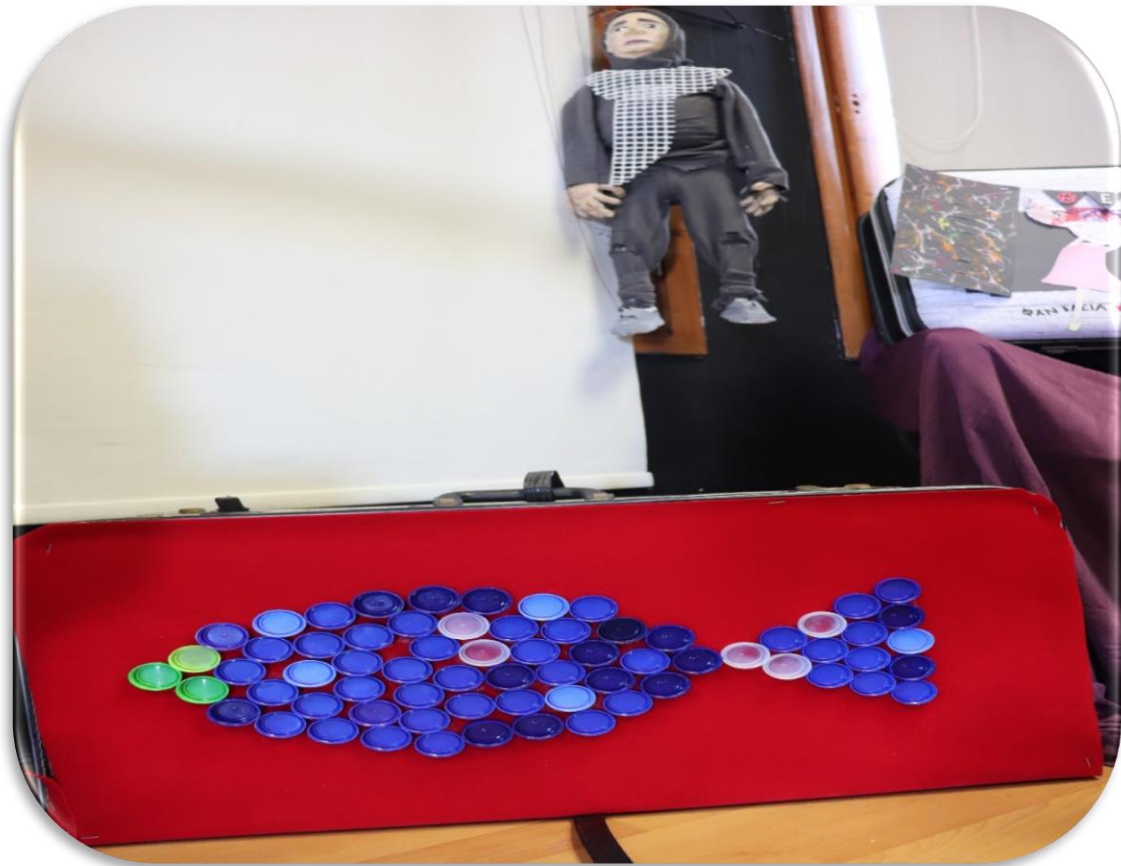

11) Μυρτώ Παπαγιάννη

Η Μυρτώ Παπαγιάννη ξεκίνησε παρουσιάζοντας τη βαλίτσα της εξωτερικά. Τόνισε πως το ψάρι από πλαστικά καπάκια θα είναι η αφορμή για το τέταρτο θεατροπαιδαγωγικό της, το πλαστικό στις θάλασσες και το πλαστικό που είναι γεμάτα τα ψάρια πλέον. Οπότε συμβολίζει αυτήν την εικόνα που ήθελε να αποδώσει στα παιδιά. Επίσης, η ανακύκλωση για εκείνη μπορεί να αποτελέσει έργο τέχνης. Το πρώτο θεατροπαιδαγωγικό είναι βασισμένο στο παραμύθι «Μα πού χάθηκε το ουράνιο τόξο;», το αγαπημένο της παραμύθι. Οπότε τα παιδιά ταξιδεύουν με τα χρώματα και προσπαθούν να φτιάξουν όλα μαζί με τα χέρια τους το ουράνιο τόξο, βασισμένα στον ζωγράφο Pollock. Έδωσε έμφαση στη ζωγραφική με τα χέρια στην προσχολική ηλικία και παρουσίασε κάποια εκτυπωμένα έργα γνωστών ζωγράφων ως ερέθισμα για άλλα προγράμματα. Το δεύτερο πρόγραμμά της έχει να κάνει με το σύμπαν. Λέγεται «Ένα ταξίδι στο διάστημα» και ο ήρωας μας

είναι ο Λάμπρος, μια μαριονέτα αστροναύτης, η πρώτη μαριονέτα που έφτιαξε η Μυρτώ. Ο Λάμπρος έρχεται στο δημοτικό και μας ενημερώνει πως το σύμπαν έχει χάσει την ισορροπία του και εμείς πρέπει να βοηθήσουμε για να τη βρούμε. Το τρίτο θεατροπαιδαγωγικό είναι για παιδιά γυμνασίου με τίτλο «Ένα παπούτσι σε ξένο τόπο» και πραγματεύεται το προσφυγικό και την ενσυναίσθηση γύρω από αυτό, καθώς είναι ένα παπούτσι που δεν επέλεξε ποτέ να μετακινηθεί. Στη συνέχεια μας έδειξε κάποια από τα υλικά της βαλίτσας, όπως μπαλάκια, μπαλόνια, φούσκες, τυμπανάκι, μαράκα, πινέλα, χρώματα, δαχτυλόκουκλες, αλεύρι, αλάτι, ξινό και χρώμα ζαχαροπλαστικής για σπιτική πλαστελίνη.

Θεατροπαιδαγωγικά:

1. Το πρώτο θεατροπαιδαγωγικό έχει τίτλο "Μα που πήγε το ουράνιο τόξο!" και αφορά παιδιά Νηπιαγωγείου. Καθώς οι άνθρωποι σταματούν να παρατηρούν, το ουράνιο τόξο αποφασίζει να φύγει. Φεύγοντας παίρνει μαζί του όλα τα χρώματα. Η λύση έρχεται από τα παιδιά ζωγραφίζοντας το δικό τους ουράνιο τόξο εμπνευσμένη από τον ζωγράφο Pollock.
2. Το δεύτερο θεατροπαιδαγωγικό έχει τίτλο "Ένα ταξίδι στο Διάστημα" και αφορά παιδιά των πρώτων τάξεων του Δημοτικού. Ένας μικρός αστροναύτης, ο Λάμπρος που είναι μια μαριονέτα, μας μαθαίνει τα μυστικά του διαστήματος και κάνουμε ένα ταξίδι σε αυτό μαζί του.
3. Το τρίτο θεατροπαιδαγωγικό έχει τίτλο "Ένα παπούτσι σε ξένο τόπο" και αφορά παιδιά Γυμνασίου διαπραγματεύεται το ζήτημα της προσφυγιάς και μας βάζει για λίγο στην θέση αυτών των ανθρώπων.

Υλικά βαλίτσας:

ένα μεγάλο αλεξίπτωτο, 3 μαντήλια, τον Λάμπρο-μαριονέτα, τέμπρες, μαρκαδόρους, κηρομπογιές, πινέλα, χαρτόνια, σφουγγάρια, μπαλάκια, μπαλόνια, 3 μπαλάκια του ζογκλέρ, φούσκες, χαρτοταινία, κλωστή, πλαστικοποιημένες εικόνες από διάφορους πίνακες, το παραμύθι "Το παραμύθι με τα χρώματα", δαχτυλόκουκλες, το ξύλινο παπούτσι, μαράκα και τύμπανο, ένα usb με μουσική, υλικά για να φτιάξουμε πλαστελίνη και κουπάτ

12) Χαρίκλεια Ορφανού

Η Χαρά Ορφανού, ξεκινώντας, τόνισε πως από την αρχή είχε σκοπό η «βαλιτσάρα» του εμπνευστή της εξωτερικά να παραπέμπει σε χαρά. Γι' αυτό ζωγράφισε πολλά χρώματα, αερόστατα και μπαλόνια για να φτιάχνει τη διάθεση των παιδιών μόλις τη βλέπουν. Μας έδειξε διάφορα υλικά όπως στέκες, μαντήλια, πανιά, πιστολάκι σιλικόνης, στικάκι, ντέφι, ακρυλικά χρώματα, μπαλάκι, περούκες, ουρές και μαγικό χαλί. Ενθουσίασε το κοινό ένα κουτί με κορδέλες που είχε φτιάξει από κουτί παπουτσιών με τρύπες για εύκολη χρήση. Στη συνέχεια μίλησε για τα θεατροπαιδαγωγικά της. Το πρώτο θεατροπαιδαγωγικό έχει σχέση με το προσφυγικό ζήτημα για παιδιά γυμνασίου και λυκείου και λέγεται «Μακρινά ταξίδια». Το δεύτερο πρόγραμμα λέγεται «Άσε με να ζήσω λίγο ακόμα» και έχει να κάνει με την ανακύκλωση. Με ανακυκλώσιμα υλικά/σκουπίδια τα παιδιά χωρίζονται σε ομάδες και γράφουν την ιστορία των υλικών που κρατάνε, από ποια χέρια πέρασαν και

πού έφτασαν και φτιάχνουν μια ομαδική κατασκευή. Το τρίτο έχει να κάνει με την επικοινωνία και λέγεται «Εσύ κι εγώ» στο οποίο υπάρχουν πολλά παιχνίδια επικοινωνίας, με αγαπημένο της Χαράς το Τζάμι Ηχομόνωσης. Εκεί, ο εμπυχωτής γράφει σε ένα τετράδιο μια συνθήκη, όπως το «Ληστεία, ψηλά τα χέρια», όπου το ένα παιδί πρέπει να αναπαραστήσει από τη μια πλευρά του τζαμιού τη συνθήκη και το ζευγάρι του από την άλλη πλευρά να καταλάβει.

Θεατροπαιδαγωγικά:

1. «Μακρινά ταξίδια»: Το πρόγραμμα αυτό απευθύνεται σε έφηβους μαθητές της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης. Αποτελεί ένα πρόγραμμα ευαισθητοποίησης των μαθητών γύρω από το προσφυγικό ζήτημα. Σε αυτό γίνονται αρκετές αναγωγές του ζητήματος με τα ελληνικά μεταναστευτικά ρεύματα σε χώρες του εξωτερικού. Σκοπός είναι η ενσυναίσθηση των μαθητών για τους ανθρώπους που

αναγκάζονται να μεταναστεύσουν από την χώρα τους ελπίζοντας σε ένα «αύριο» και έπειτα ένα «καλύτερο αύριο».

2. «Άσε με να ζήσω λίγο ακόμα» : απευθύνεται σε μαθητές δημοτικού και έχει θέμα την ανακύκλωση, με την οποία δεν είμαστε πολύ εξοικειωμένοι εδώ στην Ελλάδα. Τα παιδιά είναι θεμιτό μέσα από το πρόγραμμα να διαπαιδαγωγηθούν και να περάσουν καλά. Σκοπός είναι να αντιληφθούν την αναγκαιότητα της ανακύκλωσης για τον πλανήτη.
3. «Εσύ και εγώ»: απευθύνεται σε μαθητές δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης και το θέμα που πραγματεύεται το συγκριμένο πρόγραμμα είναι η επικοινωνία. Οι μαθητές μέσα σε μια τάξη μπορεί να έχουν ακόμα και στενές φιλικές σχέσεις. Όμως αυτό δεν σημαίνει ότι υπάρχει μεταξύ τους ουσιαστική επικοινωνία. Πολλές φορές μάλιστα δημιουργούνται διάφορες παρεξηγήσεις ανάμεσα τους λόγω της έλλειψης επικοινωνίας στην ευαίσθητη εφηβική ηλικία.

Υλικά:

στικάκι με οπτικοακουστικό υλικό, κάποια λογοτεχνικά κείμενα, πανιά, φουλάρια, υφάσματα, στέκες, ουρές ζώων, σκούφους, γάντια γυαλιά σε διάφορα χρώματα, μουστάκια, παπιγιόν, γραβάτες, μαύρο ουδέτερο μεγάλο πανί, μια κουβέρτα δυο όψεων, ένα «μαγικό»χαλί, χαρτιά A4, χρώματα, δαχτυλομπογιές, πινέλα, ανεξίτηλοι μαρκαδόροι, ακριλικά, χρωματιστά γλωσσοπίεστρα, αυτοκόλλητα, πούπουλα, πιστόλι σιλικόνης, ράβδους σιλικόνης, κουτί με διάφορες κορδέλες και κλωστές, μπάλες, μέταλλα, ντέφι,

μπαγκέτα, μπαλόνια, ονειροπαγίδα, μαλακή λάμπα, μικρόφωνο, πλαστικό σφυρί και φούσκες.

13) Γιώργος Ντέμος

Ο Γιώργος Ντέμος, ο πρόεδρος του έτους μας, δήλωσε ενθουσιασμένος με την απόκτηση αυτής της βαλίτσας από ένα παλαιοπωλείο της Αθήνας. Πάνω της είχε το καρτελάκι του προηγούμενου ιδιοκτήτη, ένα αυτοκόλλητο του παλαιοπωλείου, καθώς και γραμματόσημα. Συνεπώς, η βαλίτσα από μόνη της θα μπορούσε να είναι αφορμή για ένα πρόγραμμα ή ως έμπνευση για δημιουργία ιστοριών του προηγούμενου ιδιοκτήτη. Η διακόσμηση σχετίζεται με ένα από τα προγράμματα του με τίτλο «Ταξίδι στον κόσμο των παραμυθιών». Όλα του τα προγράμματα βασίζονται σε οπτικοακουστικό υλικό. Οπότε, μας έδειξε το λάπτοπ, το κινητό, τα ηχεία, wifi spot, με σκοπό να τονίσει ότι το μέρος που θα λάβουν χώρα τα προγράμματα θα μπορούσε να είναι οπουδήποτε. Το πρώτο πρόγραμμά του έχει σχέση με ένα

βίντεο που έφτιαξε με τους μαθητές του στο 1^ο ΕΠΑΛ Άργους «Το χρέος» και έχει να κάνει με το χρέος ενός ελληνοαμερικάνου στην προσπάθεια του να βοηθήσει στη Μυτιλήνη για το προσφυγικό ζήτημα. Το δεύτερο πρόγραμμα «Μαθήματα κινηματογράφου» βασίζεται σε μία ταινία «Η ουράνια» όπου στην αρχή παίζεται χωρίς εικόνα, μετά χωρίς ήχο, μετά κανονικά όπου τα παιδιά εντάσσονται κλιμακωτά στον κόσμο του σινεμά και το ξαναπαίζουν οι ίδιοι από άλλη οπτική γωνία, με άλλον φωτισμό και άλλο σενάριο, κάνοντας μοντάζ. Το τρίτο «Ταξίδι στον κόσμο των παραμυθιών» έχει γραφτεί για να πραγματοποιηθεί στις φυλακές και να προσδώσει χαρά. Στο τέλος μας έδειξε μερικά υλικά όπως κάρτες επιβίβασης, κάρτες παραμυθιών, υλικά, κεράκια ρεσώ που θα συμβολίζουν τα φώτα που βλέπουν οι πρόσφυγες, πορτοκαλί υφάσματα που θα συμβολίζουν τα σωσίβια, φακούς και φυσικά κλακέτα! Εντυπωσίασε όλους μας, όπως και την κυρία Άλκηστη, με την οργάνωσή του, καθώς είχε σε διαφορετικούς φακέλους εκτυπωμένα αναλυτικά τα πλάνα και τον σχεδιασμό του κάθε θεατροπαιδαγωγικού.

Θεατροπαιδαγωγικά:

1. «Εθελοντισμός & Πρόσφυγες- Το χρέος»: Το πρόγραμμα απευθύνεται σε μαθητές Λυκείου (15-18 χρ.) με μέγιστο αριθμό συμμετεχόντων τα είκοσι άτομα. Μπορεί να υλοποιηθεί σε οποιονδήποτε χώρο. Το πρόγραμμα βασίζεται στο μικρού μήκους μαθητικό ντοκιμαντέρ: «Το χρέος» του 1ου ΕΠΑΛ και 1ου Ε.Κ. Άργους. Σκοπός του προγράμματος είναι μέσα από τη διαδικασία της δραματοποίησης και της αναπαράστασης της πραγματικότητας να συμβάλει στην ευαισθητοποίηση σε θέματα προσφύγων και εθελοντισμού, την προώθηση του σεβασμού στα ανθρώπινα δικαιώματα και τη θετική αλλαγή στάσεων και συμπεριφορών.
2. «Μαθήματα Κινηματογράφου»: Το πρόγραμμα απευθύνεται σε μαθητές Λυκείου (15-18 χρ.) με μέγιστο αριθμό συμμετεχόντων τα είκοσι άτομα. Μπορεί να υλοποιηθεί σε οποιονδήποτε χώρο. Το πρόγραμμα βασίζεται σε ένα μικρό

απόσπασμα από την ταινία URANYA του Κώστα Καπάκα. Σκοπός του προγράμματος είναι μέσα από τη διαδικασία της δραματοποίησης και της αναπαράστασης να «μυήσει» τους μαθητές στα «μυστικά» του κινηματογράφου

3. «Ταξίδι στον κόσμο των παραμυθιών»: Το πρόγραμμα απευθύνεται σε ενήλικες με μέγιστο αριθμό συμμετεχόντων τα είκοσι άτομα. Μπορεί να υλοποιηθεί σε οποιοδήποτε χώρο. Σκοπός του είναι μέσα από τις αναμνήσεις των παιδικών παραμυθιών, οι ενήλικες να ανατρέξουν στην παιδική τους ηλικία και να την ξαναζήσουν μέσα από τις αντίστοιχες δραστηριότητες.

Υλικά βαλίτσας:

Προτζέκτορας, λάπτοπ, ηχείο Bluetooth, κινητό, κόκκινο κουβάρι, μαρκαδόροι, στυλό, κόλλες A4, χρωματιστά υφάσματα, κεράκια ρεσώ, 4 φακοί, 3 φάκελοι πληροφοριών, καραμέλες, κλακέτα, κάρτες επιβίβασης, κάρτες με παραμύθια, ψαλίδι, κορδέλες, μαράκες

14) Νίκος Νασιόπουλος

Ο Νίκος Νασιόπουλος τόνισε την αξία του να φαίνεται η βαλίτσα με φθορές και χρησιμοποιημένη, καθώς το πρώτο θεατροπαιδαγωγικό σχετίζεται με τις «Αναμνήσεις» και θα παρουσιαστεί σε ΚΑΠΗ. Ανάλογα το θεατροπαιδαγωγικό θα αλλάζει και το εξωτερικό, καθώς το διακόσμησε με ευέλικτο τρόπο. Το δεύτερο πρόγραμμα λέγεται «Μάγισσα Φουφήχτρα» και βασίζεται στο παραμύθι του Τριβιζά, γι' αυτό και εξωτερικά υπήρχε η μάγισσα Φουφήχτρα. Ξεκινώντας να

μιλά για το πρώτο πρόγραμμα, εξήγησε πόσο σημαντικό είναι να βάζουμε όρια κατά τη διάρκεια των προγραμμάτων, καθώς ιδίως οι ηλικιωμένοι δεν έχουν υπομονή. Οπότε είχε ένα κουδουνάκι να χτυπάει, μια φουσαρμόνικα που θα φυσάει ο εμπυχωτής για να περάσουμε από τη μια δραστηριότητα στην άλλη ή από το διάλειμμα στο μάθημα. Μας έδειξε τα αναμνηστικά απολυτήρια που θα δώσει σε όποιον ολοκληρώσει το πρόγραμμα, μαρκαδόρους, κεράκια, ένα αναγνωστικό για να ξυπνήσει τις αναμνήσεις των ηλικιωμένων. Το δεύτερο θεατροπαιδαγωγικό έχει στόχο την επαφή των μαθητών με τις έννοιες των Μαθηματικών. Ενώ το τρίτο «Η ιστορία του Νικόλα» πραγματεύεται τη φτώχεια, τη διαπολιτισμικότητα και την αποδοχή του διαφορετικού. Ο Νικόλας είναι ένα παιδί που ντρέπεται να καλέσει άλλα παιδιά στο φτωχικό του σπίτι για τα γενέθλιά του και τα παιδιά θα δραματοποιήσουν ένα πάρτι γενεθλίων με φτωχά υλικά, ώστε να δούμε ότι δεν χρειάζονται πολυτέλειες για να περάσουμε καλά.

Θεατροπαιδαγωγικά:

1. «Μια μέρα στο σχολείο»: πρόκειται για ένα πρόγραμμα ανάκλησης αναμνήσεων και προορίζεται για άτομα τρίτης ηλικίας. Οι συμμετέχοντες μέσα από θεατρικές, μουσικές, χορευτικές και εικαστικές δραστηριότητες ζωντανεύουν τις μνήμες τους στο τώρα.
2. «Η μάγισσα Φουφήχτρα»: απευθύνεται σε παιδιά 5-8 ετών και πρόκειται ουσιαστικά για ένα πολυαισθητηριακό πρόγραμμα προσέγγισης των μαθηματικών.
3. «Η ιστορία του Νικόλα»: αξιοποιεί κυρίως την τεχνική του Δάσκαλου σε Ρόλο και ακουμπά στο θέμα της διαπολιτισμικότητας. Απευθύνεται σε παιδιά δημοτικής εκπαίδευσης.

Υλικά:

Μάσκα, φουσαρμόνικα, κουδούνι, υφάσματα, μαντήλι, γράμμα, εικόνες, καπέλο, μαρκαδόροι, κόλλες A4, καραμέλες, παλιό αναγνωστικό, μπαλάκι, χαρτόνια, σαπυνομηχανή, σπάγγος

15) Κωνσταντίνα Μώρου

Η Κωνσταντίνα μας μίλησε για τα προγράμματά της. Διάλεξε τα θέματα των προγραμμάτων της με βάση αυτά που η ίδια αγαπά. Το εξωτερικό της βαλίτσας έχει να κάνει με χαρταετούς, οι οποίοι συμβολίζουν τους εμπυχωτές, καθώς δίνουν ώθηση και δημιουργία σκέψης. Στο πίσω μέρος υπάρχει ένα αερόστατο που κι αυτό συμβολίζει τον ρόλο του εμπυχωτή. Στη συνέχεια μας παρουσίασε τα υλικά της βαλίτσας. Επειδή το ένα θεατροπαιδαγωγικό έχει σχέση με την κωμωδία μέσα από το ελληνικό σινεμά, μας έδειξε φωτογραφίες Ελλήνων κωμικών, βιβλιάρaki με ατάκες από τις κωμωδίες και τους τίτλους των έργων, καθώς και ένα βιβλίο για το ελληνικό θέατρο. Μας έδειξε επίσης μια κλεψύδρα, η οποία θα οριοθετεί χρονικά τους συμμετέχοντες όταν γράφουν κάτι, καθώς πιστεύει ότι ο χρόνος μας κάνει πιο δημιουργικούς. Επειδή υπήρξε εθελόντρια στους Ολυμπιακούς αγώνες, θέλησε να ασχοληθεί με το ολυμπιακό πνεύμα. Αυτό είναι και το θέμα του επόμενου

θεατροπαιδαγωγικού. Μας έδειξε τα σχετικά υλικά, όπως μια μπλούζα των Ολυμπιακών Αγώνων, κάρτες γνώσεων των ολυμπιακών αγώνων, άγαλμα με στεφάνι και χαρτιά. Το τελευταίο θεατροπαιδαγωγικό έχει να κάνει με τη μουσική και τη μουσική δημιουργία και έκφραση. Τόνισε πως μουσική δεν βγαίνει μόνο από όργανα, αλλά και από το σώμα. Έτσι μίλησε για ασκήσεις μουσικής δημιουργίας μέσω του σώματος και μας έδειξε επίσης διάφορα CD, προσωπογραφίες σπουδαίων μουσικών συνθετών, μινιατούρες μουσικών οργάνων και στικάκι με σχετικά βίντεο.

Θεατροπαιδαγωγικά:

1. «Χρωματίζοντας τον κόσμο με ήχους»: απευθύνεται σε παιδιά 12 ετών. Μπορεί να υλοποιηθεί σε σχολική αίθουσα. Προσεγγίζει τον συναισθηματικό κόσμο των παιδιών μέσα από τον μαγικό κόσμο της μουσικής. Στόχος του προγράμματος είναι να μπορούν τα παιδιά να παράγουν και να εξερευνούν μουσικούς ήχους είτε μέσα από αντικείμενα και μουσικά όργανα, είτε με την φωνή τους, το σώμα τους αλλά και με αυτοσχέδιους μουσικούς στίχους.

2. «Γνωρίζοντας τον Φοίβο και την Αθηνά»: απευθύνεται σε παιδιά 12 – 15 ετών και μπορεί να υλοποιηθεί σε σχολική αίθουσα. Προσπαθεί μέσα από διάφορα παιχνίδια να προωθήσει γνώσεις και αξίες που πηγάζουν από τους Ολυμπιακούς Αγώνες, το Ολυμπιακό Πνεύμα και τον αθλητισμό γενικότερα. Στοχεύει στο να γνωρίσουν τα παιδιά την μορφωτική δύναμη του ολυμπιακού πνεύματος και την δια βίου άσκηση, την έννοια σώμα – πνεύμα ως βάσεις παιδείας, την σημασία της ψυχαγωγίας και της πειθαρχίας, όπως και την δημιουργία κριτικής σκέψης στους μαθητές.

3. «Το γέλιο βγήκε από τον παράδεισο»: απευθύνεται σε παιδιά 15-18 ετών και μπορεί να υλοποιηθεί σε σχολική αίθουσα. Κάνει αναφορά στις κωμωδίες και στους κορυφαίους κωμικούς της εποχής όπως και στην Φίνο Φίλμ ως την πιο αντιπροσωπευτική εταιρία κωμικών ταινιών του 1960. Γνωστές κωμικές ταινίες και ατάκες τις εποχής τονίζουν τον ρόλο του γέλιου ως μορφή κοινωνικοποίησης όπως και την λεπτότητα που χρειάζεται για να κινούμαστε μεταξύ αστείου και σοβαρού με την καλή αίσθηση του χιούμορ. Τέλος, εξίσου σημαντική και απαραίμιλλη είναι η θεραπευτική αξία του γέλιου για την καταπολέμηση του άγχους.

Υλικά βαλίτσας:

μικρό πλαστικό μπαλάκι γνωριμίας που απεικονίζει την υδρόγειο σφαίρα, κόλλες αναφοράς, σημειωματάρια σε σχήμα τσάντας με σελίδες στο εσωτερικό τους, ραδιόφωνο που δέχεται USB με κατάλληλη μουσική που θα χρησιμοποιηθεί για το κάθε θεατροπαιδαγωγικό πρόγραμμα, παιχνίδι γνώσεων με κάρτες σχετικές με τους Ολυμπιακούς Αγώνες, 1 ξυλόφωνο με δυο μπαγκέτες, 2 μουσικά αυγά, egg shaker, 1 cd του Μάνου Χατζιδάκη, cd με τις καλύτερες ατάκες κωμικών του Ελληνικού Κινηματογράφου, μπλούζα με το σχέδιο των Ολυμπιακών Αγώνων του 2004, μπρούτζινο άγαλμα αθλητή με το στέμμα ελιάς, μαγνητάκι ψυγείου με απεικόνιση της ταινίας «Μανταλένα», μικρό πόστερ με την ατάκα της Ρένας Βλαχοπούλου « Σούζη τρώς», μικρό μεταλλικό πιάνο, μικρό μεταλλικό βιολί, μολύβι με την φιγούρα του Μότσαρτ, φωτοτυπία με την φιγούρα του Μότσαρτ, φωτοτυπία του κλασικού συνθέτη Βέρντι, φωτοτυπία των τενόρων Μποτσέλι και Παβαρότι, μικρή αφίσα του μουσικοσυνθέτη Βαγγέλη Παπαθανασίου, μικρή αφίσα της Φίνος Φιλμ με τους έλληνες κωμικούς, βιβλίο με τίτλο «Αρχείο Κ. Μεγαλοκονόμου, βασικά θεατής: Ελληνικό θέατρο 1950-1960», βιβλιαράκι με τίτλο «Μια φορά και έναν καιρό. Η ασπρόμαυρη κινηματογραφική μας ιστορία σαν παραμύθι», βιβλιαράκι με τίτλο «Ατάκες. Λόγια που έγραψαν ιστορία», φωτοτυπία με σκηνή από την ταινία «Χτυποκάρδια στο θρανίο», φωτοτυπία με σκηνή από την ταινία « Ζήκος», μεταλλική μηχανή γυρίσματος ταινιών για τον κινηματογράφο.

16) Κωνσταντίνος Μυλώνης

Ο Κωνσταντίνος Μυλώνης ξεκίνησε μιλώντας για το εσωτερικό της βαλίτσας. Έδωσε έμφαση στον συμβολισμό πίσω από τα αντικείμενα και πώς για παράδειγμα ένα απλό καρύδι μπορεί να έχει πολλούς ρόλους. Μάλιστα έσπασε ένα καρύδι και μας είπε πως για έναν μαθητή του αυτό συμβόλιζε το συναίσθημα της θλίψης του. Μας έδειξε επίσης μελωδούς και μια φλογέρα, καθώς η μουσική τον βοηθάει να συνεννοείται με τους μαθητές του, ακόμα κι αν υπάρχει γλωσσικό χάσμα. Παρουσίασε ακόμα το κερί της σκέψης, ένα κερί που ανάβει όταν οι συμμετέχοντες σκέφτονται. Έπειτα, μίλησε για τα θεατροπαιδαγωγικά του προγράμματα. Το πρώτο «Ξένοι τόποι... οικεία δεινά» έχει να κάνει με τη λειτουργία της μάσκας και την καλλιέργεια των σωματικών δεξιοτήτων. Πρέπει οι συμμετέχοντες να παρατηρήσουν την έκφραση των μασκών και να το σωματοποιήσουν δίνοντας αξία στην ακινησία. Στα πλαίσια αυτού, δουλεύουν με αυτοσχεδιασμό και παγωμένες εικόνες. Το

δεύτερο πρόγραμμα αφορά μια ξεχασμένη βαλίτσα στον σταθμό. Οπότε τα παιδιά ανοίγουν τη βαλίτσα και διαλέγουν κάποια αντικείμενα από μέσα και παρουσιάζουν τη δική τους ιστορία, ερχόμενοι σε επαφή με το θέατρο της επινόησης. Το τελευταίο θεατροπαιδαγωγικό έχει να κάνει με την ιστορία και τη φωτογραφία. Δουλεύει λοιπόν πολύ την τεχνική «θέατρο εικόνας» κι έτσι βάζει μια εικόνα καταπίεσης και μια ιδεατή εικόνα. Οι συμμετέχοντες δημιουργούν ιστορίες τις οποίες τις αναπαριστούν. Στο τέλος μίλησε για το εξωτερικό της βαλίτσας, τονίζοντας πως είναι μια βαλίτσα με τα χρώματα της *comedia del arte* και περιοδεύει!

Θεατροπαιδαγωγικά:

1. «ΞΕΝΟΙ ΤΟΠΟΙ ..ΟΙΚΕΙΑ ΔΕΙΝΑ»: εστιάζει στις βασικές αρχές και λειτουργία της θεατρικής μάσκας. Στόχος είναι η καλλιέργεια της σωματικής έκφρασης, η ενεργοποίηση της φαντασίας και η επαναφορά της περιέργειας, της αφέλειας –

αθωότητας (naiveté) και της διάθεσης για παιχνίδι. Στο συγκεκριμένο εργαστήριο θα δουλέψουμε με τις αυθεντικές μάσκες που χρησιμοποιεί η πιο φημισμένη ίσως βρετανική ομάδα «θεάτρου μάσκας», η Trestle Theatre. Ο J. Lecoq είχε ονομάσει τις μάσκες αυτού του είδους “Laval” καθώς η γλυπτική τους φόρμα θυμίζει ένα αντικείμενο καλυμμένο από λάβα. Το σχήμα τους θυμίζει ανθρώπινη μορφή χωρίς να είναι ρεαλιστικές. Οι μάσκες αυτές ονομάζονται επίσης Basel διότι προέρχονται από το Basel στην Ελβετία όπου χρησιμοποιούνται σε ένα ετήσιο καρναβάλι στο δρόμο. Οι μάσκες αυτές χαρακτηρίζονται από αθωότητα, αφέλεια, ευπιστία και δεκτικότητα και είναι πάντα σε ετοιμότητα να ανακαλύψουν, να αποκαλύψουν, να μεταμορφωθούν. Απευθύνεται σε μαθητές Γυμνασίου- Λυκείου και σε τμήματα ενηλίκων.

2. «Μια βαλίτσα βρήκα στον σιδηροδρομικό σταθμό»: απευθύνεται σε μαθητές Γυμνασίου-Λυκείου και στόχος είναι συμμετέχοντες να δημιουργήσουν ένα θεατρικό δρώμενο χωρίς συγκεκριμένο κείμενο (Επινόηση), αλλά από ένα ερέθισμα να δημιουργήσουν δραματικούς διαλόγους και κείμενο και να γνωρίσουν το θέατρο της επινόησης
3. «ΧΕΙΡΟΠΟΙΗΤΗ ΙΣΤΟΡΙΑ-ΠΛΑΘΟΝΤΑΣ ΜΙΑ ΙΣΤΟΡΙΑ»: απευθύνεται σε μαθητές γυμνασίου-λυκείου και απαιτεί να βρίσκονται σε καλό επίπεδο επικοινωνίας. Τα παιδιά παρατηρούν φωτογραφίες και προσπαθούν να φανταστούν πράγματα γι' αυτήν. Σε ένα χαρτί κάθε ομάδα καταγράφει τις σκέψεις της με λέξεις ή με φράσεις. Θα δουλέψουν με την τεχνική του αυτοσχεδιασμού για να πειραματιστούν, αλλά και για να ζωντανέψουν οι χαρακτήρες της ιστορίας τους.

Υλικά:

Μάσκες, βαλίτσα, ρούχα, υφάσματα, ηχογραφημένο ντοκουμέντο, ένα βιβλίο, μια φωτογραφία, ένα άρθρο από εφημερίδα, μουσικά όργανα, Φωτογραφία, ομπρέλα

17) Φαίη Μιχαλοπούλου

Η Φαίη Μιχαλοπούλου ξεκίνησε λέγοντας πως η βαλίτσα της παραπέμπει επίσης σε ταξίδι. Στη συνέχεια, παρουσίασε τα προγράμματά της. Το πρώτο λέγεται «Φίλοι για πάντα», έχει να κάνει με τη φιλία και χρησιμοποιεί το παραμύθι του Τριγωνοψαρούλη. Στα πλαίσια αυτού τα παιδιά φτιάχνουν βραχιόλια φιλίας και τα χαρίζουν στους φίλους τους. Το δεύτερο λέγεται «Ο μικρός αρκούδος» και έχει να κάνει με το bullying, ενώ το τρίτο λέγεται «Το μικρό δρακάκι» και έχει να κάνει με τη διαφορετικότητα. Στη συνέχεια μας παρουσίασε υλικά που μπορεί να χρησιμοποιήσει σε πολλά προγράμματα. Μας παρουσίασε ένα

καπέλο, χειροποίητες μάσκες, αυτοσχέδια μουσικά όργανα, ντέφι, μαράκες, κορδέλες για να χωρίζονται σε ομάδες, μπαλάκι για παιχνίδι γνωριμίας, cd, βεντάλια, υφάσματα, μπογιές προσώπου, μαρκαδόρους και χαρτιά για έκφραση και ζωγραφική. Μας έδωσε ιδέα για τη χρήση των φουσκών. Συγκεκριμένα πρότεινε τη χρήση τους για να καταλάβουν τα παιδιά την απαλή κίνηση στον χώρο. Μας έδειξε ακόμα ένα γράμμα που έλαβε κάποτε και το έχει σαν αφορμή για να ξεκινήσει μια ιστορία. Επίσης, εντυπωσίασε με την παιχνιδοεργαλειοθήκη της! Ένα γυάλινο δοχείο με χαρτάκια μέσα που δίνουν ιδέες για παιχνίδια. Τα κόκκινα είναι για παιχνίδια δραματικής έκφρασης, παραδοσιακά παιχνίδια και παιχνίδια για δυναμική έκφραση της ομάδας. Μας έδειξε μια συρμάτινη κούκλα που μπορεί να αλλάξει μορφή και γαντόκουκλες. Τόνισε πως η χρήση της κούκλας βοηθάει πολύ όταν θέλει να πει στα παιδιά κάτι δύσκολο. Επίσης μας έδειξε ένα χειροποίητο επιτραπέζιο το «Πέφτει η νύχτα στο παλέρμο» για την ανάπτυξη της κριτικής σκέψης και του διαλόγου των παιδιών.

Θεατροπαιδαγωγικά:

1. Το πρώτο πρόγραμμα αφορά στην αποδοχή της διαφορετικότητας και λέγεται «Ένας δράκος μια φορά». Βασίζεται πάνω στο ομώνυμο παραμύθι, το οποίο αποτελεί αφορμή για συζήτηση. Στη συνέχεια παίζεται ένα ομαδικό παιχνίδι και στο τέλος δραματοποιείται.
2. Με το δεύτερο πρόγραμμα αναπτύσσονται οι κοινωνικές δεξιότητες και λέγεται «Φίλοι για πάντα». Ως έναυσμα χρησιμοποιείται το παραμύθι του Β. Ηλιοπουλου «Τριγωνοφαρούλης εναντίον μεγάλου καρχαρία» και με τη βοήθεια της μουσικής και της αφήγησης καθοδηγούμε τα παιδιά να σχηματίσουν παγωμένες εικόνες. Στο τέλος παίζουμε το άγαλμα και τον γλύπτη και δημιουργούμε τα βραχιόλια της φιλίας.
3. Το τρίτο πρόγραμμα αφορά στο θέμα του σχολικού εκφοβισμού και λέγεται «Ο μικρός

αρκούδος».Χρησιμοποιούμε πάλι δικό μας παραμύθι ως βασικό εργαλείο προκειμένου να σωματοποιήσουμε τις έννοιες, επίσης, γίνονται αυτοσχεδιασμοί, παιχνίδια ρόλων και βάζουμε τον αρκούδο στην... «ανακριτική καρέκλα».

Υλικά:

υφάσματα, χάντρες, σχοινακία, μουσικά όργανα, μάσκες, μαγικό ραβδί, σαπουνόφουσκες, cd, παραμύθια, εικόνες και φωτογραφίες, παιχνιδιοεργαλειοθήκη, μπαλάκι, αρκουδάκι, κουτάκι σε σχήμα μικρής βαλίτσας, χαρτιά σε διάφορα χρώματα, μαρκαδόροι, λαδοπαστέλ, βεντάλια, κούκλες για κουκλοθέατρο, κάρτες ρόλων, μπαλόνια, χρώματα προσώπου και καπέλο

18) Τατιαλένα Κατέχη

Η Τατιαλένα Κατέχη, επειδή ταξιδεύει πολλά χρόνια μόνη της, έδωσε αξία στο δέσιμο με τη βαλίτσα σαν παρέα για αυτήν. Έτσι μας παρουσίασε τον κ. Βαλιτσάκη Εμπυχωτάκη. Μάλιστα μας

είπε και ένα ποίημα για αυτόν... Έβγαλε ακόμα κι ένα βίντεο γι' αυτόν που δεν πρόλαβε να μας δείξει δυστυχώς...

*Σε ένα παλαιοπωλείο
μια νύχτα που είχε κρύο
έκανα μια βολτίτσα
κι έτσι βρήκα μια βαλίτσα...
Ήταν κόκκινη καρό
και με ύφασμα παλιό..
Ένα βράδυ που κοιμόμουν
και όλο εκείνη συλλογιόμουν
ξύπνησα με μια ιδέα
για να έχω μια παρέα...
Κι έτσι τώρα εγώ μπορώ
να σας συστήσω αυτόν εδώ!
Τον κύριο Βαλιτσάκη
με το κόκκινο μαλλάκι.
Την πόρτα δε όταν ανοίγει
όλους μας μας καταπλήττει...
Μας ανοίγει την καρδιά του
και μας λέει τα όνειρά του!!!*

Στη συνέχεια μας μίλησε για τα θεατροπαιδαγωγικά της. Το πρώτο λέγεται «Ας ξυπνήσουμε το χθες». Απευθύνεται σε ΚΑΠΗ και στόχο έχει να γελάσουν, να περάσουν καλά και να θυμηθούν τα παλιά. Τόνισε πως επειδή η κίνηση στις μεγάλες ηλικίες μπορεί να είναι περιορισμένη, χρησιμοποιεί μαριονέτα, ώστε να μιμούνται την κίνηση της μαριονέτας. Σε μια βασική δραστηριότητα οι συμμετέχοντες γράφουν τις αναμνήσεις τους σε ένα χαρτί και τα άλλα μέλη της ομάδας τις δραματοποιούν. Οπότε, βλέπουν τις αναμνήσεις τους να παίζονται μπροστά τους.

Το δεύτερο λέγεται «Εγώ κι εσύ μαζί» και έχει πολλά παιχνίδια συνεργασίας. Μάλιστα κανένα παιχνίδι δεν γίνεται να παιχτεί χωρίς τη βοήθεια του άλλου, έτσι ώστε να δοθεί αξία στη συνεργασία. Το τρίτο λέγεται «Ξέρω όντως πως νιώθω;» και οι συμμετέχοντες σωματοποιούν τα συναισθήματά τους. Στο τέλος, παρατηρώντας το σώμα το δικό τους πρώτα και ύστερα των άλλων, αναπτύσσουν την ενσυναίσθηση τους και καταλαβαίνουν από τη γλώσσα του σώματος πώς νιώθουν οι άλλοι.

Θεατροπαιδαγωγικά:

1. «Ας ξυπνήσουμε το χθες» : πρόγραμμα που απευθύνεται σε ηλικιωμένους στα ΚΑΠΗ και μέσα από δημιουργικές ασκήσεις, κουκλοθέατρο και δραματοποιήσεις έχει στόχο να αφυπνίσουμε τις αναμνήσεις μας
2. «Εγώ κι εσύ μαζί» : πρόγραμμα με στόχο να δώσουμε αξία στη συνεργασία και την εμπιστοσύνη στα παιδιά, αλλά και τους μεγαλύτερους
3. «Ξέρω στα αλήθεια πώς νιώθω;»: πρόγραμμα για την καλλιέργεια της ενσυναίσθησης και της συναισθηματικής νοημοσύνης, καθώς και βαθύτερης κατανόησης της γλώσσας του σώματος

Υλικά:

Σημειωματάριο, πολύχρωμα μολύβια, γόμες, λουλουδάτα στεφάνια, ψεύτικα γυαλιά, μεταλλόφωνο, τύμπανο, κουδουνάκια, ουδέτερες μάσκες, καπέλα, ξύλινο άγαλμα, ξύλινο κουτί, κηρομπογιές, ψαλίδι, μπαλάκια χρωματιστά, μπαλάκια χαλάρωσης, χτένα, ρολόγια, πλαστελίνες, νήμα, ζάρι, σφυρίχτρα, μπουκαλάκι με κρυμμένο μήνυμα, μαράκα, αυγό μαράκα

19) Ειρήνη Καρδαμπίκη

Η Ειρήνη Καρδαμπίκη δεν ήθελε να διακοσμήσει τη βαλίτσα της, καθώς η βαλίτσα αυτή είναι μέρος ενός προγράμματός της, στο οποίο την χρησιμοποιεί ένας πρόσφυγας. Είναι η βαλίτσα που παίρνει φεύγοντας από τον τόπο του, γι' αυτό και ήθελε να είναι αντιπροσωπευτική. Μας παρουσίασε τα θεατροπαιδαγωγικά της και κάποια υλικά της, δίνοντας έμφαση στο τρίτο θεατροπαιδαγωγικό της. Το πρόγραμμά αυτό τόνισε πως δεν έχει ηλικιακό περιορισμό, καθώς γι' αυτήν τα παιχνίδια δεν έχουν όριο ηλικίας. Αφορά μια ομάδα ανθρώπων που έχουν διαφορετικά χαρακτηριστικά, με τις δικές τους παραξενιές. Κανένας δεν δέχεται τους ανθρώπους. Αλλά αυτοί πρέπει να δείξουν σε αυτόν τον κόσμο πώς να ενταχθούν με την ιστορία και την προσωπικότητά τους. Το δεύτερο πρόγραμμα αφορά τη δημιουργία ιστοριών από τυχαία αντικείμενα, με στόχο στο τέλος να συνδεθούν τα αντικείμενα και οι ομάδες. Το πρώτο πρόγραμμα αφορά παιδιά δημοτικού και έχει να κάνει με τα

συναισθήματα. Χρησιμοποιεί πολύχρωμα καπέλα, με τη διαφορά πως το μαύρο δεν είναι κάποιο αρνητικό, αλλά έχουν εγκλωβιστεί εκεί όλα τα συναισθήματα.

Θεατροπαιδαγωγικά:

1. «Νιώσε αλλιώς»: αναφέρεται σε ηλικίες 11-12 χρονών. Μέσα από παιχνίδια, δραστηριότητες, αλλά και 8 καπέλα συναισθημάτων, τα παιδιά εκφράζουν τα συναισθήματά τους.
2. «ΕΙΜΑΙ Η ΙΣΤΟΡΙΑ» : απευθύνεται σε εφήβους 16-18. Οι συμμετέχοντες έπειτα από την αφήγηση του εμπυχωτή και αφού τους δοθεί ένα αντικείμενο, χωρίζονται σε ομάδες και δημιουργούν μια ιστορία.

3. «ΜΕ ΒΑΛΙΤΣΑ ΤΗΝ ΕΛΠΙΔΑ»: αφορά ενήλικες. Αναγκάζεσαι να φύγεις και να πάρεις τα απολύτως απαραίτητα. Ποια θα ήταν αυτά;

Υλικά:

8 καπέλα, παλιά πόστερς, εισιτήρια λεωφορείου και αεροπλάνου, πίνακες σε μικρογραφίες

20) Κατερίνα Καραναγνώστη

Η Κατερίνα Καραναγνώστη ξεκίνησε λέγοντας πως το βαλιτσάκι της έχει στόχο να ενεργοποιήσει τις αισθήσεις μας. Το δάκρυ που υπάρχει εξωτερικά κυλάει και ποτίζει τα φυτά κι έτσι κανένα δάκρυ δεν πάει χαμένο. Εσωτερικά, μας παρουσίασε τα χλωρά και αποξηραμένα γλαστράκια και βότανα, όπως δυόσμο, μαντζουράνα, ρίγανη, κανέλα και αστεροειδή γλυκάνισο. Οι συμμετέχοντες φοράνε γυαλιά και μαντεύουν τις μυρωδιές. Χρησιμοποιούνται στο θεατροπαιδαγωγικό της που έχει να κάνει με τη διαφορετικότητα. Το επόμενο πρόγραμμα έχει να κάνει με τους πρόσφυγες. Τα παιδιά

έχουν σαν αφορμή κάποια αντικείμενα, όπως η σφυρίχτρα, ένα κλειδί ή μια πυξίδα και δημιουργούν μια ιστορία, στην οποία αυτό το αντικείμενο αντιπροσωπεύει το αντικείμενο που πήραν μαζί τους τα παιδιά πριν αφήσουν την πατρίδα τους. Το τελευταίο πρόγραμμα έχει να κάνει με τον μύθο της Υπερμνήστρας. Σύμφωνα με τον μύθο, οι νύφες κατ' εντολή του πατέρα τους έπρεπε να αποκεφαλίσουν τους άντρες τους. Όμως, η Υπερμνήστρα δεν σκότωσε τον άντρα της κι έτσι οδηγήθηκε στο δικαστήριο. Αυτός ο μύθος είναι ευκαιρία λοιπόν να μιλήσουμε για τη σχέση με τους γονείς, να γράψει η Υπερμνήστρα ένα γράμμα στον πατέρα της, να δραματοποιηθεί η σκηνή του δικαστηρίου, όπου η θεά Αφροδίτη αθώνει την Υπερμνήστρα. Στο τέλος, μας έδειξε κάποια υλικά, όπως έναν Πινόκιο που χρησιμοποιεί για να μιλήσει για την ανθρώπινη συμπεριφορά και πλαστελίνες.

Θεατροπαιδαγωγικά:

1. «Ο μύθος της Υπερμνήστρας» απευθύνεται σε ενήλικες 18-27 ετών και ο χώρος πραγματοποίησής του είναι ο Αρχαιολογικός χώρος Κριτήριον Άργους. Ο μύθος αυτός λέει πως ο Δαναός, ο βασιλιάς του Άργους, απέκτησε 50 κόρες και ο αδερφός του ο Αίγυπτος 50 γιους. Κάποια στιγμή οι γιοι του Αίγυππου θέλησαν να παντρευτούν τις Δαναΐδες και παρά τις αντιρρήσεις πραγματοποιείται ομαδικός γάμος. Την πρώτη νύχτα του γάμου με εντολή του Δαναού οι 49 κόρες σκοτώνουν τους άντρες τους. Η μόνη που παράκουσε τον

πατέρα της ήταν η Υπερμνήστρα η οποία ερωτεύτηκε τον Λυγκέα και τον φυγάδευσε. Ο Δαναός την δίκασε ,αλλά στο δικαστήριο προσήλθε η Θεά Αφροδίτη ως μάρτυρας και η Υπερμνήστρα αθωώθηκε. Οι στόχοι λοιπόν του προγράμματος αυτού είναι να μάθουν και να ανακαλύψουν τους αρχαιολογικούς χώρους του Άργους, να καλλιεργήσουν την ενσυναίσθηση και να τονωθούν οι δεσμοί της ομάδας.

2. «Η διαφορετικότητα μας ενώνει... γιατί τα αντίθετα έλκονται;»: απευθύνεται σε ενήλικες μέχρι 40 χρονών. Έχει στόχο να καλλιεργήσουν την ενσυναίσθηση, να άρουν προκαταλήψεις και μέσα από τις δραστηριότητες και τη συζήτηση να καταλήξουμε στο ότι υπάρχουν διάφορα μυρωδικά , χλωρά και ξερά, που ενώ έχουν διαφορετικά χαρακτηριστικά εμφάνιση γεύση άρωμα, πολλές φορές συνδυάζονται στη μαγειρική σε συνταγές για ένα κοινό αποτέλεσμα: την τέλεια γεύση. Το τέλειο άρωμα.
3. «Με βάρκα την ελπίδα και με την ελπίδα για βάρκα...»: απευθύνεται σε εφήβους 16-18 χρονών και έχει στόχο να ευαισθητοποιηθούν σχετικά με το θέμα των προσφύγων, να καλλιεργήσουν την ενσυναίσθηση, να ενισχύσουν την κριτική τους σκέψη και να άρουν προκαταλήψεις.

Υλικά βαλιτσακίου: γλαστράκια με φρέσκο δυόσμο, ματζουράνα ,ρίγανη, βαζάκια με αποξηραμένα μπαχαρικά κανέλα, μοσχοκάρυδο, αστεροειδή γλυκανισο ,υφάσματα, μαρκαδόροι, ξυλομπογιές, λαδοπαστέλ, χαρτιά A4 σε διάφορα χρώματα, πλαστελίνη, μάσκες ύπνου, μια μορφή Πινόκιο, ένα λούτρινο αρκουδάκι, κλειδιά, σφυρίχτρα- πυξίδα, κουδουνάκι, μεγεθυντικός φακός,μία μικρή μπάλα, μικρές υδρόγειες σφαίρες,

ένα βιβλίο του Ανρδικοπουλου η χώρα με τους παράξενους ανθρώπους, ένα κουβάρι, στικάκι με μουσική και βίντεο.

21) Πάτσια Θεοδώρα

Η Θεοδώρα Πάτσια μας μίλησε για την ιδέα την βαλίτσας της. Πήρε την ιδέα, έχοντας αφορμή παιδιά άλλων τάξεων στο σχολείο, που όταν πάνε για νερό ή τουαλέτα κάθονται και κοιτάνε την τάξη της όταν κάνει μάθημα. Έτσι έφτιαξε ένα παράθυρο με χρώματα και φαντασία που τους βάζει στον κόσμο του θεάτρου και της τέχνης και μεταμορφώνει τα παιδιά σε χαρούμενα. Στη συνέχεια, μας μίλησε για το πρώτο θεατροπαιδαγωγικό της το «Βρέχει... πινέζες» και έχει ως αφορμή την Πινεζοβροχή του Τριβιζά και με αφορμή το τραγούδι φτιάχνουν τις δικές τους βροχές, να δούμε πώς αντιδρούν στις βροχές, να φτιάξουν βροχές φανταστικές που μας αρέσουν, να βρέχει πράγματα που ονειρευόμαστε. Τα παιδιά γίνονται μπαλόνια και πινέζες και

προσαρμόζουν την κίνησή τους από απαλή σε αιχμηρή. Υπάρχουν χαρτιά και χρώματα για να ζωγραφίσουμε τις βροχές τους και χαρτάκια με ποιήματα « Όταν βρέχει...». Το επόμενο πρόγραμμα «Γλωσσομπερδέματα» έχει αφορμή τα παιδιά με τα οποία δουλεύει στο σχολείο που δεν έχουν την ελληνική ως πρώτη γλώσσα. Έχει γλωσσοδέτες που πρέπει να τους πουν με διάφορους τρόπους. Παίζουν καυτή πατάτα, παροιμίες σε χαρτάκια που πρέπει να βρεις το ταίρι τους, να τις κάνεις παντομίμα, καθώς και να κάνεις ιστορία με την κυριολεκτική έννοια της παροιμίας. Στο τέλος γράφουν τις δικές τους παροιμίες. Το τελευταίο πρόγραμμα λέγεται «Μια νύχτα στο Μουσείο» και έχει να κάνει κυρίως με την έννοια της κίνησης και της ακινησίας. Όλα μπορεί να κρύβουν ζωή, ακόμα και στην ακινησία. Οπότε τα παιδιά προσπαθούν να μαντέψουν την ιστορία των αγαλμάτων. Για κλείσιμο τα παιδιά φτιάχνουν το δικό τους αγαλματάκι από σύρμα και πηλό και γίνονται καλλιτέχνες!

1. «Βρέχει...πινέζες» : απευθύνεται σε παιδιά β' δημοτικού και έχει ως αφηγηρία το τραγούδι-παραμύθι του Τριβιζά Πινεζοβροχή. Μέσα από παιχνίδια και ασκήσεις σωματικής έκφρασης και φαντασίας τα παιδιά θα μεταμορφωθούν σε μπαλόνια, θα γίνουν επικίνδυνες πινέζες και θα ανακαλύψουν τι συμβαίνει στη μπαλονοχώρα όταν βρέχει.
2. «Γλωσσομπερδέματα»: αφορά παιδιά της γ' δημοτικού. Αινίγματα, γλωσσοδέτες, παροιμίες μπερδεύονται και γίνονται κουβάρια. Τα παιδιά θα μπερδέψουν τη γλώσσα τους με γλωσσοδέτες, θα μάθουν παροιμίες παίζοντας παντομίμα και θα πλάσουν ιστορίες χρησιμοποιώντας παροιμιώδεις φράσεις.
3. «Μια νύχτα στο μουσείο»: αφορά παιδιά δ' δημοτικού. Αγάλματα κλεισμένα στο μουσείο, ακίνητα στο χώρο και στο χρόνο. Τι θα γινόταν αν ζωντάνευαν; Τα παιδιά θα γίνουν γλύπτες, θα φτιάξουν αγάλματα και θα ανακαλύψουν τις ιστορίες τους.

Υλικά βαλίτσας:

Μπαλόνια, cd, χαρτί του μέτρου, μαρκαδόροι, κόλλες A4, χαρτάκια με μισές παροιμίες, κουβάρια νήμα, μπαλάκια, καλαθάκι με γραπτές οδηγίες, λίστα με παροιμιώδεις φράσεις, χρωματιστά χαρτόνια, μπαλάκι, ταμπουρίνο, φωτογραφίες αρχαίων αγαλμάτων, σύρμα, κιμωλία, πλαστελίνη, πηλό, συννεφάκι σκέψης

22) Ελένη Πούλιου

Η Ελένη Πούλιου ξεκίνησε παρουσιάζοντας τη βαλίτσα της και ρωτώντας τους συμφοιτητές της να της πουν τι βλέπουν πάνω. Οι απαντήσεις που δόθηκαν σωστά ήταν ένα ξωτικό, ένα χταπόδι, η λέξη «θέλω» και ο χάρτης. Το γαλάζιο χρώμα της βαλίτσας συμβολίζει τη θάλασσα, ενώ το καφέ την ξηρά. Πάνω στις ηπείρους είναι καρφισωμένα 3 στοιχεία, ένα για κάθε θεατροπαιδαγωγικό, με τη δυνατότητα να αλλάζει ανάλογα με το πρόγραμμα. Το ξωτικό λοιπόν αναφέρεται στο πρώτο θεατροπαιδαγωγικό που αφορά παιδιά νηπιαγωγείου και πραγματεύεται την αλληλεγγύη. Τα παιδιά γίνονται ξωτικά στο δάσος και σε ομάδες ψάχνουν τα κρυμμένα μουσικά όργανα πίσω από τα δέντρα, όπου για να τα βρουν πρέπει να λύσουν μουσικούς γρίφους. Για το πρόγραμμα αυτό χρησιμοποιείται ως αφηγητής η γαντόκουκλα ο Εξωτικός-Ξωτικός και εξιστορεί στα παιδιά τη συνθήκη της δραματοποίησης. Ένα παραμύθι που γράφτηκε γι' αυτό. Στην χώρα των τρομερών ξωτικών

αρρώστησε ένα ξωτικάκι και δίχως χρήματα και γιατρό, όλο το χωριό κινητοποιείται να βοηθήσει.

Κι ας είμαστε απλώς γνωστοί, είμαστε όλοι Ξωτικοί!

Ο ένας τον άλλον πάντα βοηθάμε...

Σεβόμαστε και αγαπάμε!!!

Το επόμενο πρόγραμμα έχει να κάνει με τον κύριο Χταπόδη τον Πολυχρωμοπόδη και το bullying στο βυθό. Αφορά παιδιά δημοτικού και σε αυτό γινόμαστε πλάσματα της θάλασσας, δημιουργούμε ηχοτοπία και ακούμε την κούκλα τον κ. Πολυχρωμοπόδη να εξιστορεί τη δική του ιστορία για τον κοινωνικό αποκλεισμό που δέχεται από τα χρυσόψαρα αυτός και όσοι διαφέρουν από αυτά.

Στον βυθό... λίγο πιο πέρα από εδώ

Ένα χταπόδι είχε καημό.

Φταίνε τα πλοκάμια με το χρώμα;;;

Γούστο του και καπέλο του!

Έτσι είναι πιο ωραίος ακόμα...

Στο σημείο αυτό τα παιδιά δραματοποιούν την ιστορία και μέσα από τον αυτοσχεδιασμό καλούνται να εκφράσουν όσα νιώθουν, να υποστηρίξουν τους εαυτούς τους και να βρουν οι ίδιοι μια λύση στο bullying. Το τελευταίο πρόγραμμα είναι για εφήβους 15-18 χρονών και φέρει τον τίτλο «Θέλω...» από το βιβλίο με τα αποφθέγματα του Μπουκάλι. Εδώ οι έφηβοι διαλέγουν αποφθέγματα που τους εκφράζουν και σε ομάδες φτιάχνουν με παγωμένες εικόνες την εικόνα της καταπίεσης και την ιδεατή

εικόνα της λύτρωσης και της ελευθερίας. Στη συνέχεια, διαλέγουν άλλα αποφθέγματα και δημιουργούν μια ιστορία, όπου τη λύση δίνει το κοινό (οι συμμαθητές) και καλούνται να παίξουν κι αυτοί. Μια μορφή θεάτρου του καταπιεσμένου δηλαδή που πραγματεύεται τα όρια και τις επιθυμίες των εφήβων.

Θεατροπαιδαγωγικά:

1. «Το δάσος των ξωτικών»: αφορά παιδιά προσχολικής ηλικίας 3-6 ετών και προτεινόμενα πραγματοποιείται στην εξοχή. Πίσω από τις φυλλωσιές του δάσους αυτού κρύβονται μουσικά όργανα και ήχοι, ζωάκια του δάσους, ξωτικά που μιλούν τη δική τους γλώσσα και πρασινίζουν από αγάπη! Εδώ προσεγγίζεται η οργανογνωσία μέσα από το θεατρικό παιχνίδι, ενώ μέσα από τη δραματοποίηση και την ιστορία που έχει να μας πει το εξωτικό Ξωτικό αναδύονται

ανθρωπιστικές αξίες όπως η αλληλεγγύη, η συμπόνια, η φιλία, η συλλογικότητα και η γενναιοδωρία.

2. «Στον βυθό...λίγο πιο πέρα από εδώ» που αφορά παιδιά δημοτικού. Μέσα από παιχνίδια και ηχοτοπία παρουσιάζεται ο κύκλος του νερού, καταλήγοντας στον βυθό, εκεί που ζουν τα θαλάσσια πλάσματα. Ο μεσιέ Χταπόδης ο Πολυχρωμοπόδης έρχεται με τους φίλους του να μας διδάξει τη μοναδικότητα του να είσαι διαφορετικός, την αποδοχή, καθώς και την έκφραση των συναισθημάτων και της αντίστασης για την αντιμετώπιση του bullying.
3. Το τρίτο θεατροπαιδαγωγικό με τίτλο «Θέλω» αφορά τους εφήβους του Λυκείου. Σχετίζεται με τον σεβασμό των αναγκών των δικών μας αλλά και των άλλων, της ελευθερίας, της εμπιστοσύνης, του προσωπικού χώρου και των ορίων που θέτουμε. Είναι ένα θέμα αυτοεπίγνωσης που έχει ως αφορμή το βιβλίο του ψυχοθεραπευτή Χόρχε Μπουκάι «Θέλω» το οποίο πρόκειται να αναλύσουν και να δραματοποιήσουν κριτικά οι έφηβοι.

Υλικά:

λάστιχο, μια μαράκα, κουδουνάκια, κλάβες, μια καλίμπα, χαρτιά, χρώματα, η γαντόκούκλα του Εξωτικού-Ξωτικού, η κούκλα του μεσιέ Χταπόδη, μπαλόνια, ρύζι, φακές, γίγαντες φασόλια, όργανο κεραυνών, ocean drum, νήμα, το βιβλίο του Μπουκάι «Θέλω...», το κουτί των θέλω, μια μελόντικα, ένα ραδιοφωνάκι με ενσωματωμένο usb, ένα στικάκι με μουσική, ασπρόμαυρες φωτογραφίες

23) Νένα Σιδηροπούλου

Η Νένα Σιδηροπούλου ξεκίνησε βάζοντας μουσική το τραγούδι «Οδός Ονείρων» και παρουσίασε το βαλιτσάκι της θεατρικά. Είχε μια φωτογραφική μηχανή που κάθε κλικ της σήμαινε την αλλαγή των θεατροπαιδαγωγικών. Μέσα από ποιητικό λόγο και ρητορικές ερωτήσεις, έβαζε το κοινό στον κόσμο των προγραμμάτων της. Παράλληλα χρησιμοποιούσε τα υλικά της στην παρουσίαση, τις μάσκες τις γραβάτες, τα μαντήλια...

*Πρώτο φωτογραφικό κλικ...
Θέλησε να γίνει Ιππότης της Ζωής...
Μα, αν αναρωτιέστε
αν το ονείρό του το έκανε αληθινό...
Ο καθένας από εσάς
ας στρώσει το δικό του πέπλο!*

Δεύτερο φωτογραφικό κλικ...

*Κάποιοι άνθρωποι σε μια από τις πιο δύσκολες στιγμές της
ζωής τους... την απεξάρτηση..*

*Πώς καταφέρνεις να σπάσεις τα δεσμά
που σε κρατούν φυλακισμένο;*

*Θα ζήσεις εγκλωβισμένος στο μικρό σου κλουβί
ή θα ανοίξεις τα φτερά και θα πετάξεις ψηλά;*

Τρίτο φωτογραφικό κλικ...

Οι άνθρωποι της τρίτης ηλικίας..

Τα παιχνίδια με τον χρόνο καλά κρατούν εδώ!

Χοροί και κελαηδίσματα

έρχονται από τα παλιά και φέρνουν μνήμες

Από τη δεκαετία του 60'..

Στο τέλος μας φώναξε όλους για ένα δικό μας φωτογραφικό κλικ, ώστε να βγάλουμε όλοι μαζί φωτογραφία και έκλεισε με τη μουσική υπόκρουση του Χατζηδάκη και φωτογραφίες ασπρόμαυρες του Bresson.

Θεατροπαιδαγωγικά:

1. «Σαν Δον Κιχώτης περπατώ το όνειρό μου κυνηγώ...»: Το Θεατροπαιδαγωγικό πρόγραμμα απευθύνεται σε μαθητές της Ε' και ΣΤ' δημοτικού και σχεδιάστηκε με στόχο, να αγγίξει την ψυχή των παιδιών, για όσα τα ίδια ονειρεύονται, υπενθυμίζοντάς τους, ότι χρειάζεται να κυνηγάνε τα όνειρά τους στο ταξίδι της ζωής. Καθώς ο Δον Κιχώτης, είναι ένας

από τους αγαπημένους ήρωες των παιδιών, οι δραστηριότητες σχεδιάστηκαν με αφορμή την ιστορία του. Από τα χαρακτηριστικά του ήρωα, θα εστιάσουμε στο μέρος εκείνο, που ο Δον Κιχώτης ως άνθρωπος των βιβλίων, παρασύρθηκε από το όνειρό του και κατάφερε να ξεφύγει από την καθωσπρέπει καθημερινότητά του, στην πραγμάτωση του ονείρου του.

2. «Τα μυστικά του Γλάρου για μια ελεύθερη πτήση»: σχεδιάστηκε με στόχο να υπενθυμίσει στα άτομα που βρίσκονται στη διαδικασία απεξάρτησης από τη χρήση ουσιών σε κάποιο κέντρο, πώς μπορούν σπάζοντας τα δεσμά που τους κρατούν εγκλωβισμένους, να πετάξουν ελεύθερα, αρκεί να πιστέψουν στον εαυτό τους.
3. «Στου χρόνου τα γυρίσματα χοροί και κελαηδίσματα»: απευθύνεται σε άτομα της Τρίτης Ηλικίας που παρακολουθούν διάφορες ομάδες δράσης, στο χώρο του ΚΑΠΗ. Έτσι σχεδιάστηκε με στόχο να προσφέρει χαρά και ευφορία στους ηλικιωμένους του ΚΑΠΗ, καθώς τους ταξιδεύει σ' ένα μικρό μουσικό χρονικό της δεκαετίας του 60, και τους παρασύρει να τραγουδήσουν και να χορέψουν σε μελωδίες μια άλλης εποχής.

Υλικά:

παραμύθι «Ο πρώτος μου Θερβάντες Δον Κιχώτης», ένα βιβλίο, ένα κουδούνι προβάτων, λευκά υφάσματα (ανεμόμυλοι), μαντήλια, πολύχρωμα χαρτιά, μαρκαδόροι, θαλασσόξυλα, ένα χάρτινο πουλί, το βίντεο (<https://www.youtube.com/watch?v=FIV1-D1roXE&t=348s>), εφημερίδες, κόλλες, ψαλίδια, λευκές μάσκες, μουσική, σχοινιά, μανταλάκια, μαρκαδόρους, λευκά χαρτιά, cd με

τραγούδια και μελωδίες καλλιτεχνών του 60', 6 φωτογραφίες καλλιτεχνών του 60', 6 φάκελοι με μισοτελειωμένους στίχους τραγουδιών, κλεψύδρα, маркаδόροι, κόλλες και λευκά χαρτιά, γυναικείο κραγιόν, ένα γοβάκι, μια γραβάτα, χορδές, γυναικείο μαντήλι, κατρούτσο (κανατάκι κρασιού)

24) Ελένη Σολακούδη

Η Ελένη Σολακούδη ξεκίνησε λέγοντας μας την ιστορία του βαλιτσακίου της. Το βαλιτσάκι αυτό ήταν της γιαγιάς της και μέσα του έβαζαν τα αβγά και τα κοτοπουλάκια που πήγαιναν ως δώρο στους φίλους της Ελένης, όταν σπούδαζε. Μάλιστα είχε μεταφέρει μέσα σε αυτό ακόμα και έναν λαγό. Οπότε, αυτό το βαλιτσάκι κουβαλάει 20 χρόνια συναισθηματικής αξίας και γι' αυτό ήταν ιδανικό να γίνει το βαλιτσάκι του εμψυχωτή, που θα φέρνει η ίδια δώρα στα παιδιά. Η ιδέα ήταν το λούνα παρκ, γι' αυτό και υπήρχε καρουζέλ απ' έξω, αλλά και μέσα. Με το που

άνοιξε τη βαλίτσα της ενθουσίασε το κοινό το οποίο αυθόρμητα χειροκρότησε. Υπήρχε ένα υπέροχο 3D λούνα παρκ με πολύχρωμα φωτάκια. Όλα τα προγράμματα της λοιπόν αφορούν το λούνα παρκ. Το πρώτο απευθύνεται σε παιδιά έκτης δημοτικού και στόχος είναι να καταλάβουν τα παιδιά πως η χαρά είναι μια κοινή συνισταμένη των παιδιών σε όλον τον κόσμο. Αφορμή είναι το ποίημα του Ναζίμ Χικμέτ «Ας δώσουμε τον κόσμο στα παιδιά». Το δεύτερο πρόγραμμα έχει να κάνει με γεύσεις και αρώματα και έχει στόχο οι ενήλικες στο γηροκομείο να ανακαλέσουν μνήμες από τα παλιά. Και το τρίτο πρόγραμμα που απευθύνεται επίσης σε ηλικιωμένους μας το παρουσίασε στον προτζέκτορα με ασπρόμαυρες εικόνες από παλιά παιχνίδια και μουσική εποχής. Στο κλείσιμο των προγραμμάτων της μοιράζει καραμέλες στα παιδιά και λουκούμια στους ηλικιωμένους.

Θεατροπαιδαγωγικά:

1. «Ας δώσουμε τον κόσμο στα παιδιά»: απευθύνεται σε παιδιά ΣΤ' δημοτικού και πραγματοποιείται στον σχολικό χώρο. Στόχος του εργαστηρίου είναι τα παιδιά να επικοινωνήσουν μεταξύ τους και να γνωρίσουν τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά, τις απόψεις και τις συνήθειες των άλλων. Με τα θεατρικά παιχνίδια που θα παίξουμε, θα ενισχυθεί η φαντασία τους και θα μάθουν να εκφράζουν τα συναισθήματά τους. Παράλληλα, με θεατρικές τεχνικές θα αντιληφθούν ότι η παιδική ηλικία έχει μεγάλη δυναμική σε όλη την υφήλιο και πως η χαρά, η αισιοδοξία, η αγάπη που κρύβει η παιδική ψυχή συνθέτουν ένα κοινό προφίλ για τα παιδιά ανεξαρτήτου φυλής, χρώματος και εθνικής προέλευσης
2. «Γεύσεις και οσμές μιας άλλης εποχής»: λαμβάνει χώρα στο γηροκομείο του Ναυπλίου και απευθύνεται σε ηλικιωμένους άνω των 70 ετών. Στόχος του εργαστηρίου

είναι η έμφαση στη διαπροσωπική επικοινωνία που δίνεται μέσω της Δραματικής Τέχνης, ενισχύοντας την ανάκληση μνήμης, με τις αφηγήσεις των προσωπικών ιστοριών, που έχουν ως θέμα τις γεύσεις και τις μυρωδιές από την παιδική τους ηλικία. Με τα θεατρικά παιχνίδια που θα παίξουμε, θα ενισχυθεί η φαντασία τους και θα μάθουν να εκφράζονται ελεύθερα. Παράλληλα, θα ενισχυθεί η αυτοπεποίθηση και η συνεργατικότητά τους, αλλά και θα ενεργοποιηθεί η μνήμη τους, μέσα από τη δραματοποίηση σκηνών του παρελθόντος.

3. «Τα παλιά παιχνίδια»: απευθύνεται στους ηλικιωμένους του ΚΑΠΗ Ναυπλίου. Στόχος του εργαστηρίου είναι η έμφαση στη διαπροσωπική επικοινωνία που δίνεται μέσω της Δραματικής Τέχνης, ενισχύοντας την ανάκληση μνήμης, με τις αφηγήσεις των προσωπικών ιστοριών, που έχουν ως θέμα τα παιχνίδια από την παιδική τους ηλικία. Θα ενισχυθεί η αυτοπεποίθηση και η συνεργατικότητά τους, αλλά και θα ενεργοποιηθεί η μνήμη τους, μέσα από τη δραματοποίηση σκηνών του παρελθόντος.

ΥΛΙΚΑ:

Ασπρόμαυρες φωτογραφίες με φαγητά, μια μπάλα για τα παιχνίδια, χαρτόνι για να καταγράψουν το συναίσθημά τους ή να ζωγραφίσουν ένα φαγητό από την παιδική τους ηλικία, αποσπάσματα από λογοτεχνικό κείμενο, φουσαρμόνικα, ντέφι, κάρτες για αναμνηστικά δώρα, πασατέμπο και λουκούμια, το μουσικό τραγούδι «Το αστέρι του βοριά», λατέρνα, φωτογραφικό υλικό και αφίσες από παιδιά όλων των φυλών του κόσμου, το ποίημα «Ας δώσουμε τον κόσμο στα παιδιά», κάρτες ρόλων με τις σκηνές που θα δραματοποιηθούν,

χαρτόνι και χαρτάκια για τον πίνακα των συναισθημάτων, ξυλομπογιές και μαρκαδόροι, ντέφι, μπάλα, φουσαρμόνικα, ξυλάκια για ήχο, γλυκίσματα, cd με μουσική «Αν όλα τα παιδιά του κόσμου»

25) Παναγιώτα Σταυροπούλου

Η Παναγιώτα Σταυροπούλου ξεκίνησε επίσης μιλώντας για την ιστορία και τη συναισθηματική αξία αυτής της βαλίτσας. Ήταν η βαλίτσα που αγόρασε στο γαμήλιο ταξίδι της, αλλά και η βαλίτσα που πήρε μαζί της στο μαιευτήριο όταν πήγε να γεννήσει τους δυο της γιους. Τα δύο πρώτα θεατροπαιδαγωγικά έχουν να κάνουν με τη φύση, ενώ το τρίτο έχει να κάνει με τα παιδιά του κόσμου. Σε όλα δουλεύει πολύ με την εικόνα και τις αντιθέσεις. Στο πρώτο χρησιμοποιεί την εικόνα από το «Καρναβάλι των ζώων». Μέσα από την περιγραφή της εικόνας αναπτύσσει τις γλωσσικές δεξιότητες των παιδιών. Τα παιδιά φτιάχνουν μάσκες ζώων και δραματοποιούν, ακούγοντας κλασική μουσική. Με κάρτες ρόλων και συνοδευόμενη μουσική εκφράζονται σωματικά

και δημιουργικά και έρχονται σε επαφή και με την κλασική μουσική. Το δεύτερο πρόγραμμα έχει να κάνει με την πυρκαγιά στο δάσος. Εδώ μας παρουσίασε σε χαρτί μέτρου τα αντίστοιχα τοπία. Τα παιδιά δραματοποιούν το υγιές και το καμένο δάσος και ευαισθητοποιούνται για τη φύση και την προστασία του περιβάλλοντος. Ένας κόρακας φοράει τα φτερά του και οδηγεί τα παιδιά σε ένα ποτάμι. Τα διάφορα φτερά χρησιμοποιούνται και στο τρίτο θεατροπαιδαγωγικό της για τη διαφορετικότητα. Χρησιμοποιείται το ποίημα «Αν όλα τα παιδιά της γης» και εικόνες παιδιών από όλο τον κόσμο, μέσα από τις οποίες αναδύονται κοινωνικά θέμα, όπως ο ρατσισμός και το προσφυγικό ζήτημα.

Θεατροπαιδαγωγικά:

1. «Το καρναβάλι των ζώων» : πρόγραμμα βασισμένο στο ομώνυμο έργο του Camille Sean Sans και απευθύνεται σε

παιδιά Νηπιαγωγείου και των πρώτων τάξεων του Δημοτικού. Στόχος να γνωρίσουν το έργο , τους πρωταγωνιστές του και να έρθουν σε επαφή με την κλασική μουσική και τα διάφορα μουσικά όργανα.

2. «Η αξία του δάσους»: αφορά παιδιά νηπιαγωγείου και πρώτων τάξεων δημοτικού και έχει στόχο την περιβαλλοντική ευαισθητοποίηση. Μέσα από παιχνίδια, ιστορίες και δραματοποιήσεις τα παιδιά καλλιεργούν τη γλωσσική ανάπτυξη και έρχονται σε επαφή με τη διαχείριση των αγαθών και την περιβαλλοντική εκπαίδευση.
3. « Αν όλα τα παιδιά της γης»: απευθύνεται σε παιδιά Νηπιαγωγείου και των πρώτων τάξεων του Δημοτικού Σχολείου. Στόχος είναι μέσα από αυτό το ομώνυμο ποίημα του Γιάννη Ρίτσου να εκφραστούν τα παιδιά πάνω στο θέμα της ισότητας, της διαφορετικότητας, της ειρήνης, του ρατσισμού, της συνεργασίας , αλλά και της συμφιλίωσης των λαών.

Υλικά: Το παραμύθι, η αφίσα με το καρναβάλι των ζώων, cd με τα κομμάτια της κλασικής μουσικής, κάρτες με τα μουσικά όργανα και τους πρωταγωνιστές της ιστορίας , τα ζώα, αφίσες με το δάσος που σφύζει από ζωή και το δάσος που καίγεται, φτερά πουλιών διαφόρων χρωμάτων , φτερά πεταλούδας, το ποίημα εικονογραφημένο, αφίσες με τα παιδιά του κόσμου, ο μύθος « Ο γίγαντας – ένας διαφορετικός ανάμεσά μας»

26) Youchi Chen

Η Youchi Chen μας παρουσίασε τη βαλίτσα της με θέμα το να αγαπάς τη ζωή. Οπότε είχε κολλήσει πάνω αυτοκόλλητα με απλά πράγματα της ζωής που αγαπάμε. Μας παρουσίασε τα υλικά της βαλίτσας της, μας έδειξε πολλές λιχουδιές από την πατρίδα της που μοιράζεται με τους φίλους της και την οικογένειά της, αντικείμενα που της θυμίζουν το σπίτι της, δώρα και αναμνηστικά που αγόρασε και εισιτήρια από μέρη που επισκέφτηκε.

Θεατροπαιδαγωγικά:

1. «Περιτυλίγματα από λιχουδιές της Ελλάδας»: Καθώς το φαγητό είναι κάτι που μας κάνει ευτυχισμένους, το να μαζέψεις τις συσκευασίες των αγαπημένων σου σνακ είναι κάτι που κι αυτό μπορεί να σου φέρει χαρά και να είναι αφορμή για θεατροπαιδαγωγικά προγράμματα.
2. «Τα πράγματα της πατρίδας μου»: Κάθε χώρα/περιοχή έχει τα δικά της χαρακτηριστικά αντικείμενα και έθιμα, τα οποία μπορούν να δώσουν το έναυσμα για διάφορα προγράμματα.
3. «Εισιτήρια από μέρη που επισκέφτηκα»: Στην Κίνα υπάρχει ένα ρητό που λέει «Διάβασε 10.000 βιβλία και ταξίδεψε 10.000

μίλια». Ταξιδεύοντας μαθαίνουμε πολλά περισσότερα από ότι σε μια τάξη και τα εισιτήρια είναι γεμάτα αναμνήσεις...

Υλικά:

πατατάκια, ξηροί καρποί, σακουλάκια με σοκολάτες και αποξηραμένα φρούτα, μαγνητάκια ψυγείου, ένα αρκουδάκι πάντα, εισιτήρια από μουσεία και μέσα μεταφοράς

27) Ελένη Καραμάνου

Η Ελένη Καραμάνου μίλησε για τη βαλίτσα της που είναι διακοσμημένη με κοριτσίστικη, αλλά και αγορίστικη διάθεση και με την παιδικότητα και το παραμυθένιο στοιχείο της. Ξεκίνησε να παρουσιάζει το εσωτερικό της βαλίτσας παρουσιάζοντας τα υλικά με βάση τα προγράμματά της. Ανέφερε τους τίτλους των προγραμμάτων «Ο παραμυθόκοσμος», «Όλοι διαφορετικοί, όλοι ίσοι», «Τα ζώα υπό εξαφάνιση». Μας έδειξε μπαλόνια,

γαντόκουκλες, κορδέλες, ντέφι για ρυθμό στις δραστηριότητες, πηλό, τραγουδάκια, πλαστελίνες για να παίρνουν μαζί τους φεύγοντας, καλαμάκια, καπέλο, υφάσματα για δραματοποιήσεις, χαρτιά που γράφουν τα παιδιά τα συναισθήματά τους, χαρτιά και μαρκαδόρους για ζωγραφική.

28) Άννα Ζεβελάκη

Η Άννα Ζεβελάκη ξεκίνησε μιλώντας για τις έννοιες συνεργασία, συμμετοχή και σεβασμός που γράφονται πάνω στη βαλίτσα της. Τόνισε πως είναι βασικά συστατικά για τις σχέσεις, λέγοντας επίσης πως ένα θεατροπαιδαγωγικό πρόγραμμα είναι σχέσεις. Στο πίσω μέρος υπήρχε η τέχνη κι έτσι αλληλεπιδρά η τέχνη με την πραγματικότητα. Η τέχνη μας εμπνέει στην πραγματικότητα και εμπνέεται από την πραγματικότητα. Το πρώτο της πρόγραμμα λέγεται «Τι κι αν ο Σούπερμαν έχασε τις δυνάμεις του;». Πραγματεύεται τη δύναμη και την αδυναμία και το πώς μπορούμε να βοηθήσουμε κάποιον πιο αδύναμο και απευθύνεται σε παιδιά τρίτης και τετάρτης δημοτικού. Το επόμενο προσεγγίζει το προσφυγικό και μεταναστευτικό ζήτημα και ονομάζεται «Μακριά από την πατρίδα...Χθες και σήμερα». Ασχολείται με τις αντιδράσεις των ανθρώπων και προσεγγίζει το θέατρο ντοκουμέντο στοχεύοντας στην ενσυναίσθηση. Το τρίτο

πρόγραμμα απευθύνεται σε ενήλικες μέχρι 109 χρονών και λέγεται «Ο συγγραφέας που δεν είχε γράψει ποτέ στη ζωή του ένα βιβλίο» και είναι πρόγραμμα με πολλές δραστηριότητες δημιουργικής γραφής. Μας έδειξε επίσης το ζάρι της δημιουργίας ιστοριών, στίχους σε χαρτάκια με τους οποίους χαιρετιούνται τα παιδιά, παλιές φωτογραφίες που λειτουργούν σαν αφορμή για τη δόμηση και τη δραματοποίηση ενός χαρακτήρα.

Θεατροπαιδαγωγικά:

1. «Τι κι αν ο σούπερμαν έχασε της δυνάμεις του;»: πρόγραμμα για παιδιά τρίτης και τετάρτης δημοτικού. Στόχος του προγράμματος είναι οι μαθητές να προβληματιστούν σε σχέση με το σημαίνει να νιώθει κάποιος αδύναμος και να χάνει κάτι που είναι μέρος της ταυτότητά του. Επιδιώκουμε να

σκεφτούν γύρω από θέματα ταυτότητας και ηρωισμού και να αναπτύξουν ενσυναίσθηση και αλληλεγγύη.

2. «Μακριά απ' την πατρίδα χτες ή και σήμερα»: πρόγραμμα για εφήβους. Πρόκειται για ένα εργαστήριο που επιθυμεί να ασχοληθεί με το θέμα των μεταναστών και της προσφυγιάς με βιωματικό τρόπο. Διερευνούμε το θέμα μέσα από ιστορίες του παρελθόντος και κυρίως μέσα από ντοκουμέντα σε σχέση με την πρόσληψη των προσφύγων της Μικράς Ασίας στην Ελλάδα.
3. «Ο συγγραφέας που δεν είχε γράψει ποτέ ένα βιβλίο»: πρόγραμμα για ενήλικες. Μπορεί ο καθένας να γίνει συγγραφέας; Μέσα από θεατρικές ασκήσεις που σκοπό έχουν την απελευθέρωση της δημιουργικής μας διάθεσης και μέσω ασκήσεων δημιουργικής γραφής θα αποδείξουμε ότι ο κάθε ένας μπορεί να γράψει μια πρωτότυπη ιστορία.

Υλικά:

ένα ασύρματο ηχείο που συνδέεται με το κινητό για την αναπαραγωγή μουσικής, ένα καπέλο, πανιά, μαλακά μπαλάκια για παιχνίδια συντονισμού, μάσκες ύπνου για παιχνίδια ενεργητικής ακρόασης, μια γαντόκουκλα, οργανάκια για ρυθμικές ασκήσεις, εικόνες, φωτογραφίες, εφημερίδες, ντέφι, ζάρια ειδικά για δημιουργία ιστοριών, χαρτιά, μολύβια, ψαλίδια κ.α

29) Ανδριάνα Αγγελοπούλου

Η Ανδριάνα Αγγελοπούλου ξεκίνησε αστειευόμενη ότι δεν μπορεί να σηκώσει τη βαλίτσα γιατί οι ιδέες είναι πολύ βαριές. Πλάκα πλάκα μας έπεισε όμως και αρκετοί προταθήκαμε να τη βοηθήσουμε να τη μεταφέρει. Είναι μια βαλίτσα από παλαιοπωλείο που πάνω κόλλησε τη δική της ταπετσαρία, με το παιδάκι πίσω από την αυλαία να παρατηρεί τα πάντα. Ξεκίνησε παρουσιάζοντας τα προγράμματά της. Το πρώτο λέγεται «Το μικρό μου εαυτό από το χέρι κρατάω» και απευθύνεται στους ενήλικες. Σκοπός είναι να θυμηθούμε την παιδική ηλικία. Το δεύτερο πρόγραμμα με τίτλο «Ιστορίες για να ονειρευτείς το μέλλον» βασίζεται στο βιβλίο «Ιστορίες της Καληνύχτας για 100 επαναστάτριες γυναίκες». Μας παρουσίασε το όργανο της θάλασσας για να χαλαρώσουμε, περνώντας στο τρίτο πρόγραμμα «Ταξίδι στις 4 εποχές». Έχει στόχο με τις αισθήσεις μας να ανακαλύψουμε την ομορφιά της κάθε εποχής και να τη

ζήσουμε με τις χαρές και τις δυσκολίες που δεν μπορούμε να αποφύγουμε. Στην πορεία μας παρουσίασε διάφορα υλικά όπως μια μπάλα, φουλάρια, ένα σεμεδάκι της γιαγιάς της, ένα κουτί με φυσικά υλικά για να ταξιδέψουμε στην κάθε εποχή όπως αποξηραμένα πορτοκάλια και κουκουνάρια. Μας έδειξε ακόμα ένα κουτί με μαξιλάρια χαλάρωσης και φαντασίας που μόνη της έφτιαξε, με φερμουάρ που μπορείς να κρύψεις μέσα διάφορα πράγματα και να παίξεις παιχνίδια κρυμμένου θησαυρού. Επίσης, μας έδειξε μουσικά όργανα, καθώς ο ήχος για αυτήν μας ομορφαίνει τις μέρες μας. Έδωσε έμφαση στο μπουκαλάκι με τα χρωματιστά πομ πομ που συμβολίζουν τη διαφορετικότητα της ομάδας και στο τέλος παρουσίασε πλαστικοποιημένες σελίδες από το βιβλίο για τις επαναστάτριες γυναίκες, που μας εντυπωσίασε όλους.

Θεατροπαιδαγωγικά:

1. «Το μικρό εαυτό απ' το χέρι κρατάω» : απευθύνεται σε ενήλικες. Μέσα από το πρόγραμμα θα ταξιδέψουμε στα παιδικά μας χρόνια! Θα θυμηθούμε τα παιχνίδια που παίξαμε, τις αγαπημένες μας μυρωδιές, τα παραμύθια που διαβάσαμε και άλλες μικρές στιγμές των χρόνων της ανεμελιάς. Έτσι θα ξαναδούμε μέσα από τα μάτια ενός μικρού παιδιού για να θυμηθούμε ότι η χαρά βρίσκεται σε μικρές στιγμές και πως το παιχνιδιού είναι για όλες τις ηλικίες. Τέλος να συνειδητοποιήσουμε ότι μέσα μας έχουμε ένα μικρό εαυτό που χρειάζεται φροντίδα, παιχνίδι και αγάπη.
2. «Ιστορίες για να ονειρευτείς το μέλλον»: απευθύνεται σε εφήβους. Μέσα από αυτό το πρόγραμμα θα παρατηρήσουμε τους εαυτούς μας, πολυπλεύρως. Όσα μπορούμε να κάνουμε και όσα δε μπορούμε, και θα ονειρευτούμε όσα θα θέλαμε να καταφέρουμε στο μέλλον. Αφόρμηση θα αποτελέσει το βιβλίο με τίτλο «Ιστορίες της Καληνύχτας για Επαναστάτριες» , στο οποίο εμπεριέχονται ιστορίες 100 σπουδαίων γυναικών. Θα σκεφτούμε με ποια ιστορία εμείς στο μέλλον θα μπορούσαμε να είμαστε μέρος του βιβλίου αυτού. Γιατί όλοι είμαστε μοναδικοί και σπουδαίοι!
3. «Ταξίδι στις 4 εποχές»: απευθύνεται σε παιδιά 10-12 ετών. Μέσα από αυτό το πρόγραμμα θα βιώσουμε την κάθε εποχή με όλες μας τις αισθήσεις. Θα ανακαλύψουμε όλα όσα μας δίνεται η ευκαιρία να κάνουμε στην καθημία, όσα μας αρέσουν και όσα μας δυσκολεύουν. Η καθημιά έχει τις δικές τις χάρες, όπως και οι άνθρωποι!

Υλικά:

το ραβδί με τις καρδιές για μεταμορφώσεις, σοφή κουκουβάγια να μας δίνει συμβουλές, μαξιλαράκια χαλάρωσης και έμπνευσης, δαχτυλόκουκλες, αρχαίες προτομές, κρουστά όργανα και sea drum, το βιβλίο Ιστορίες της καληνύχτας για 100 επαναστάτριες γυναίκες πλαστικοποιημένο για διάφορες δράσεις, CD τα μυστικά του κήπου με πλούσιες μουσικές, ουδέτερες μάσκες, υδρόγειος σφαίρα , το μπουκαλάκι της ομάδας με πολύχρωμα και διαφορετικά πομ πομ, πανιά, χαρτί μέτρου

30) Μαρία Δέδε

Η Μαρία Δέδε ξεκίνησε την παρουσίασή της με την γαντόκουκλα της, τη Ζωή για φέτος. Κάθε χρόνο όμως τα παιδιά του νηπιαγωγείου της αλλάζουν όνομα. Τόνισε την αξία της κούκλας για την ανάπτυξη της γλώσσας και για την εξωτερίκευση των συναισθημάτων των παιδιών. Το εξωτερικό της βαλίτσας το έκανε με στένσιλ και έφτιαξε λουλούδια σε διάφορα χρώματα ώστε να

παραπέμπουν στις αλλαγές που φέρνουν οι 4 εποχές, καθώς το πρώτο πρόγραμμα απευθύνεται σε παιδιά δημοτικού και έχει να κάνει με τις 4 εποχές. Προσεγγίζεται μέσα από την Αρπαγή της Περσεφόνης. Το δεύτερο «Μέρα- Νύχτα» και πραγματεύεται τις αλλαγές της μέρας και της νύχτας, όπου ένα αστεράκι θέλει να γίνει φίλος με τον ήλιο, πράγμα αδύνατο. Έτσι ζητάνε από έναν ζωγράφο να τα ζωγραφίσει μαζί και να γίνουν φίλοι. Το τελευταίο είναι «Ο ήλιος ο ηλιάτορας» και απευθύνεται σε μεγαλύτερα παιδιά και προσεγγίζεται το έργο του Ελύτη. Στην πορεία μας παρουσίασε τα υλικά της ξεκινώντας από την ομπρέλα, τα φουλάρια, τα γάντια και ένα καπέλο που αντιπροσωπεύουν τις εποχές. Επίσης ένα σακουλάκι με γράμματα ως αφορμή για δημιουργία λέξεων και έκφραση συναισθημάτων, μια υδρόγειο σφαίρα, ένας φακός, κιμωλίες δαπέδου, πλαστελίνες, κορδελίτσες, μαντήλια, μια σφυρίχτρα, ένα πινέλο, αντίγραφα του Μονέ από διάφορους πίνακες, cd με τις 4 εποχές, αντίγραφα από πίνακες εποχών,, με τον ήλιο και το φεγγάρι. Έκλεισε λέγοντας πως τα θέματα όλα μπορούν να επεκταθούν και η μέρα με τη νύχτα να συμβολίσουν για παράδειγμα δυο διαφορετικούς χαρακτήρες που θέλουν να γίνουν φίλοι.

Θεατροπαιδαγωγικά:

1. Το πρώτο πρόγραμμα απευθύνεται σε νήπια 4-6 ετών ,έχει τίτλο «Μέρα- νύχτα, νύχτα – μέρα» και έχει σαν θέμα τη διαδοχή της μέρας και της νύχτας.
2. Το δεύτερο πρόγραμμα απευθύνεται σε παιδιά ηλικίας 8-10 ετών ,έχει τίτλο «Εποχές έρχονται, εποχές φεύγουν» και έχει σαν θέμα τις αλλαγές που συμβαίνουν στη φύση ανάλογα με την εποχή.

3. Το τρίτο και τελευταίο πρόγραμμα απευθύνεται σε εφήβους 15-17 ετών, έχει τίτλο «Ο ήλιος, ο ηλιάτορας» και έχει σαν θέμα του τον ήλιο, την πηγή ζωής, μέσα από την ποίηση.

Υλικά:

Χρωματιστά χαρτιά, μαρκαδόροι, κιμωλίες δαπέδου, σφυρίχτρα, μαντήλια, φουλάρια, γάντια, καπέλο, αντίγραφα έργων ζωγράφων για μέρα-νύχτα και εποχές, γαντόκουκλα, μπαλίτσα υδρόγειος σφαίρα, πλαστελίνες και ομπρέλα

31) Μαρία Γιαννακούλη

Η βαλίτσα της Μαρίας Γιαννακούλη είναι ένα μετασχηματοποιημένο μελίσσι και φυσικά μας ενθουσίασε όλους. Ανοίγοντας το μας έδειξε φιγούρες από θέατρο σκιών και έδωσε έμφαση στον Σπυρόπουλο. Μας έδειξε πολλές φωτογραφίες και θεματικές εικόνες ως αφόρμηση για παγωμένες εικόνες και δραματοποιήσεις, cd, αντικείμενα έκπληξης

μπαλόνια, κάρτες ρόλων, ψεύτικα κοσμήματα και γυαλιά. Ένα πρόγραμμα αφορά την εξαφάνιση των μελισσών και πώς αυτό διαταράσσει την ισορροπία στο περιβάλλον και είναι για την ευαισθητοποίηση για τη ζωή πάνω στη γη. Το επόμενο είναι για ένα πρόγραμμα σε ένα αρχαιολογικό μουσείο, όπου κλειδώνονται οι μαθητές έφηβοι για μια νύχτα και διαλέγουν από ένα αντικείμενο για το οποίο δημιουργούν ιστορίες που στο τέλος θα ενωθούν. Το τελευταίο αφορά την εξιστόρηση παροιμιών σε ΚΑΠΗ και την ενσάρκωση τους με αντικείμενα έκπληξη και τον Καραγκιόζη.

Θεατροπαιδαγωγικά:

1. Το πρώτο πρόγραμμα που σχετίζεται με την εξαφάνιση των μελισσών απευθύνεται σε παιδιά 7-11 χρονών και θα μπορούσε να γίνει σε σχολική τάξη ή οποιοδήποτε χώρο δημιουργικής απασχόλησης. Μέσα από παιχνίδια γνωριμίας, ενεργοποίησης, μουσικές, χορό και δραματοποιήσεις τα παιδιά ευαισθητοποιούνται και εκφράζονται.
2. Το δεύτερο πρόγραμμα απευθύνεται σε εφήβους 13-16 ετών και είναι σχεδιασμένο να πραγματοποιηθεί σε αρχαιολογικό μουσείο. Τα παιδιά έρχονται σε επαφή με την ιστορία και την τέχνη και δημιουργούν τα σενάρια τους, τα οποία τα δραματοποιούν.
3. Το τρίτο πρόγραμμα «Πες το με μια παροιμία» αφορά ενήλικες ώριμης ηλικίας στο εντευκτήριο ΚΑΠΗ. Μέσα από λογοπαίγνια, σενάρια που ταιριάζουν στις παροιμίες, δραματοποιήσεις, θέατρο σκιών ευχές και παιχνίδια γνωριμίας και ενεργοποίησης, οι συμμετέχοντες εκφράζονται και ψυχαγωγούνται

Υλικά:

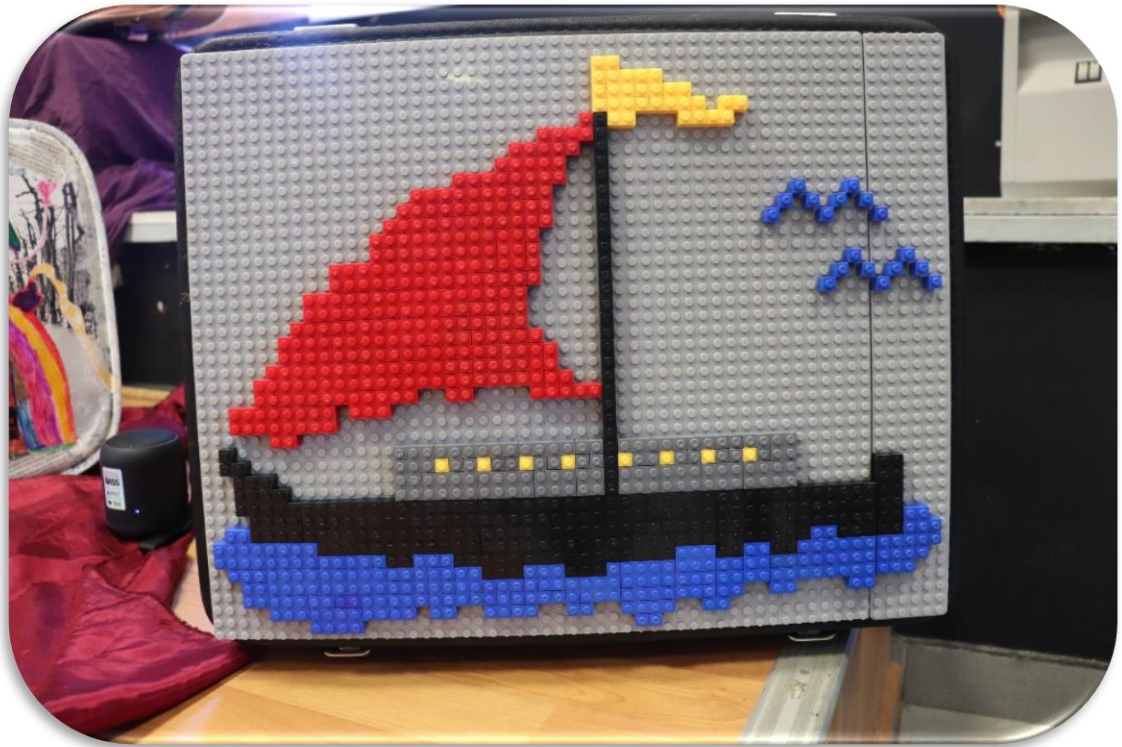
Γυψόγαζες, λευκές μάσκες, λάμπα, σεντόνι για μπερντές, φιγούρες καραγκιόζη, μαρκαδόροι, χαρτιά, σφυρίχτρα, κουβάρι, «θησαυρός», πορτοφόλι, «κοσμήματα» (ψεύτικα), γυαλιά (ψεύτικα), μπαλάκι, μπαλόνια, τέμπερες, πινέλα, cd, cd player, κάρτες με εκφράσεις, κάρτες με επαγγέλματα

32) Σοφία Δαρειώτου

Η Σοφία Δαρειώτη μας έδειξε τις πλευρές της βαλίτσας της που επειδή φτιάχτηκε με λέγκο είναι πολύ ευέλικτη να αλλάζει ανάλογα με το θέμα του θεατροπαιδαγωγικό. Ξεκίνησε παρουσιάζοντας τα θέματα των προγραμμάτων. Το πρώτο έχει να κάνει με τα συναισθήματα και κυρίως με τον θυμό και απευθύνεται σε παιδιά νηπιαγωγείου. Το δεύτερο βασίζεται σε ένα παραμύθι «Το χρυσαφένιο κουκούτσι» και απευθύνεται σε παιδιά τρίτης-τετάρτης δημοτικού. Το τρίτο λέγεται «Αν ήσουν εσύ» και πραγματεύεται το προσφυγικό ζήτημα. Στη συνέχεια μας έδειξε τα υλικά της βαλίτσας και τη χρήση τους στα προγράμματα. Το πρώτο πρόγραμμα ξεκινά με ένα μαξιλαράκι θυμού κι ένα ποίημα για τον θυμό. Τα παιδιά ζωγραφίζουν το θυμό, τις εικόνες που τους δημιουργούνται από το ποίημα. Μας έδωσε μια πολύ ωραία ιδέα για ένα πείραμα με νερό, ξύδι και μαγειρική σόδα, συμβολίζοντας έτσι το ηφαίστειο και την έκρηξη

θυμού. Τελειώνει με την αφήγηση και τη δραματοποίηση μιας ιστορίας όπου τα παιδιά γίνονται ηφάιστεια, που μετά ηρεμούν, φτιάχνουν μπαλόνια, φουσάνε φούσκες και πολλά ακόμα. Το επόμενο πρόγραμμα αφορά την υγιεινή διατροφή. Η ηρωίδα του παραμυθιού δεν μπορεί να σταματήσει να τρώει γλυκά μέχρι που αρρωσταίνει. Τα παιδιά βρίσκουν μόνα τους το τέλος της ιστορίας και τη δραματοποιούν περνώντας από πολλά παιχνίδια και μουσικοκινητική. Το τρίτο έχει σαν αφορμή την Μικρασιατική Καταστροφή και αφορά μαθητές Λυκείου και ενήλικες. Χρησιμοποιεί μια πραγματική μαρτυρία από κάποιον που έζησε την Μικρασιατική καταστροφή, την οποία και δραματοποιούν. Μας έδειξε διάφορα ένα πουγκί με κλειδί για να μιλήσουμε για το σπίτι μας, φωτογραφίες της Σμύρνης, κοσμήματα, ρολόγια, κλειδιά και αντικείμενα που διαλέγουν τα παιδιά να πάρουν σε περίπτωση που πρέπει να αφήσουν την πατρίδα τους. Στη συνέχεια διαβάζουμε μια ιστορία για ένα παιδί πρόσφυγα. Τα παιδιά δραματοποιούν το πώς θα είναι αυτός ο πρόσφυγας 20 χρόνια μετά, αν θα έχει ενσωματωθεί, ποια χώρα θα νιώθουν για πατρίδα τους, τι θα άλλαζαν και τι όχι από το παρελθόν τους.

Θεατροπαιδαγωγικά:

1. Το πρώτο θεατροπαιδαγωγικό πρόγραμμα απευθύνεται σε παιδιά νηπιαγωγείου και αφορά στην κατανόηση του συναισθήματος του θυμού και της ηρεμίας. Στόχος είναι να παρατηρήσουν τον εαυτό τους και να προσπαθήσουν να διαχειριστούν τις αντιδράσεις τους και να τις ελέγξουν στο μέλλον πιο συνειδητά.
2. Το δεύτερο θεατροπαιδαγωγικό πρόγραμμα απευθύνεται σε παιδιά δημοτικού σχολείου και αφορά την προαγωγή της υγείας, μέσω της σωστής διατροφής και είναι βασισμένο στο παραμύθι : «Το Χρυσάφενιο κουκούτσι».
3. Το τρίτο θεατροπαιδαγωγικό πρόγραμμα με τίτλο: «Κι αν ήσουν εσύ;» απευθύνεται σε μαθητές Λυκείου και έχει ως σκοπό την ευαισθητοποίηση της νέας γενιάς σε θέματα προσφύγων, την προώθηση του σεβασμού στα ανθρώπινα δικαιώματα και τη θετική αλλαγή στάσεων και συμπεριφορών.

Υλικά:

μαξιλάρι θυμού- ηρεμίας, καθρέφτης, ποίημα εκτυπωμένο και πλαστικοποιημένο με τίτλο : «Τι είναι θυμός», μαρκαδόροι, χαρτιά λευκά A4, μπαλόνια, μαλλί, μάτια, κόλλα, χαρτόνια canson, υγρό για σαπουνόφουσκες, σόδα, νερό, ξύδι, ένα μπολ, ένα κουτάλι, Cd μουσικής, χαρτόνια canson A4 πολύχρωμα, πανιά κόκκινο και μπλε, πλαστικό μήλο, ξυλάκια για σουβλάκια, σελοτέιπ, ψεύτικα φρούτα, μολύβια, πιεσόμετρο, στηθοσκόπιο, λευκό χαρτόνι canson, κλειδί, κείμενο εκτυπωμένο πραγματικής μαρτυρίας για Μικρασιάτικη καταστροφή, πουγκί, κόσμημα, ρολόι, φωτογραφίες και εκτυπωμένο κείμενο Σύριου πρόσφυγα

Και κάπως έτσι έκλεισε η παρουσίαση των βαλιτσακίων και των ιδεών μας. Δεχτήκαμε τα συγχαρητήρια από όλους και χειροκροτήσαμε το ταξίδι μας αυτό. Δώσαμε τα χριστουγεννιάτικα δώρα μας στους καθηγητές μας και τους διδακτορικούς και κάναμε ένα διάλειμμα για να ξεκουραστούμε εμείς και ο Έρωσ...

Έπειτα επανήλθαμε όμως για να κόψουμε τη βασιλόπιτά μας με τον πρόεδρο φυσικά –Γιώργο Ντέμο- να κόβει τη βασιλόπιτα.

Κεφάλαιο 2

Τα παραμύθια και το συλλογικό ασυνείδητο

Ακολούθησε το μάθημα της κυρίας Ασλανίδου για τα παραμύθια και το συλλογικό ασυνείδητο.

Το μάθημα ξεκίνησε με τις καρέκλες σε κύκλο. Η κυρία Σοφία Ασλανίδου μας συστήθηκε λέγοντας μας πώς ξεκίνησαν τα παραμύθια στη ζωή της. Μας είπε πως ο παππούς της της έλεγε παραμύθια. Είχε ένα μαγαζί που στη συνέχεια το πήρε ο μπαμπάς της, μετά η αδερφή της και στο τέλος το 2007 έκλεισε. Όταν κατέβηκε η ίδια στο υπόγειο, βρήκε πολλά χειροποίητα παπούτσια. Ερχόμενη στο Ναύπλιο, ήταν μέλος μια θεατρικής ομάδας. Εκείνη πήρε τα παπούτσια που βρήκε και τα έφερε στην ομάδα της. Τότε ένα βράδυ, έκατσαν σε κύκλο και άρχισε ένας ένας να παίρνει ένα παπούτσι και να λέει μια ιστορία της ζωής

του. Έπειτα τους ζήτησαν να κάνουν μια παράσταση παππουτσιών για χριστουγεννιάτικα παραμύθια. Αυτή ήταν και η πρώτη συναρπαστική εμπειρία της ζωής της. Έτσι ξεκίνησε να λέει παραμύθια στη βιβλιοθήκη μια φορά την εβδομάδα και την πινακοθήκη.

Τόνισε πως τα παραμύθια έχουν μεγάλη δύναμη, μόνο από το γεγονός πως περνούν από στόμα σε στόμα και αυτί σε αυτί. Μιλούν στη γλώσσα της καρδιάς, γι' αυτό και ο καθένας μας μπορεί να πει ένα παραμύθι. Όποιος δηλαδή μπορεί να πει τι έφαγε χθες, μπορεί να αφηγηθεί ένα παραμύθι. Δεν θέλει τεχνικές. Οι μεγάλοι δάσκαλοι παραμυθάδες, μαθαίνουν την αφήγηση, πηγαίνοντας στα καφενεία και παρατηρώντας πώς λένε ιστορίες οι άνθρωποι, τι εκφράσεις έχουν, τι κινήσεις στα χέρια. Κάθε παραμύθι λοιπόν έχει αυτόν τον πυρήνα. Ενεργοποιεί κομμάτια της ζωής του. Και τα παραδοσιακά παραμύθια έχουν αυτή τη διάσταση, να σε βάλουν να δεις τη ζωή σου και να τη δεις μέσα από ένα διαφορετικό μάτι, να βρεις μια λύση, χωρίς όμως να ωραιοποιεί. Αυτά που μπορεί να ταράξουν τα παιδιά στα παραμύθια, είναι αυτά που καταλαγιάζουν ψυχικά τα παιδιά, γιατί συνδέονται περισσότερο. «Α, δε συμβαίνει μόνο στον Κοντορεβυθούλη, να θέλουν να τον διώξουν οι γονείς του...». Γίνεται κάτι εσωτερικό εκεί που κανείς δεν καταλαβαίνει ακριβώς τι συμβαίνει. Γι' αυτό και δεν εξηγούμε τα παραμύθια. Για να κρατήσει ο καθένας ό,τι θέλει.

Στη συνέχεια κάναμε έναν κύκλο γνωριμίας. Μας μοίρασε χαρτάκια να γράψουμε το πώς νιώθουμε. Όλοι μας είπαμε τα ονόματά μας, αλλά και πώς νιώθαμε εκείνη τη στιγμή. Έδειξε τρομερή κατανόηση για όλη την κούρασή μας και μάλιστα μας

είπε πως η κούραση αυτή θα μας βοηθήσει να αφεθούμε ακόμα περισσότερο στο παραμύθι της. Έτσι κι έγινε λοιπόν...

Μας ζήτησε να αφεθούμε, να χαλαρώσουμε στην καρέκλα μας. Εκείνη πήρε το μπεντίρ της, το τύμπανό της, και ένα δοχείο ινδονησιακό. Άρχισε λοιπόν η αφήγηση.

« Μια φορά κι έναν καιρό... σ' έναν τόπο μακρινό ζούσε ένας βασιλιάς και μια βασίλισσα και είχαν ένα γιο και μια κόρη. Για την κόρη είχαν και μια παραμάννα η οποία ό,τι και να συνέβαινε έλεγε « Ωχ καημός». Η κόρη τη ρωτούσε «Τι είναι καημός». Εκείνη της έλεγε «Δεν θες να ξέρεις τι είναι καημός». Μια μέρα περνούσε έξω από το παράθυρό της ένας πωλητής και φώναζε « Καημό πουλώ, καημό πουλώ!». Η βασιλοπούλα τότε τέσσερα τέσσερα τα κατέβηκε τα σκαλιά. Πήγε και τον ρώτησε «Πουλάς καημό; Είναι ακριβός;». Εκείνος της απάντησε; « Είναι ακριβός όταν τον ανταμώνεις... φτηνός όταν τον αποχωρίζεσαι.». «Δώσε μου έναν!», του είπε. Εκείνος της έδωσε ένα τόσο δα πουγκάκι που είχε μέσα ένα σκουληκάκι. Και της λέει « Θα το ταΐζεις , γιατί αν δεν το ταΐζεις θα σε φάει.». Εκείνη το τάζε και το τάζε και το σκουλήκι έγινε ολόκληρο θεριό. Έγινε τόσο μεγάλο που αυτό έφαγε τη μάνα της, τον πατέρα της, την παραμάννα, τον αδερφό της και όλο το χωριό. Και το χωριό ερήμωσε και η βασιλοπούλα αναγκάστηκε να φύγει. Πήρε το δρόμο προς την ερημιά και περπάτησε μέρες και νύχτες. Κάποια στιγμή είδε ένα πελώριο δέντρο που στη βάση του είχε μια πηγή με νερό. Είπε « Εδώ θα κάτσω...». Ανέβηκε στην ψηλόλιγνη κορυφή και αγνάντευε. Κάποια στιγμή ήρθε ένα άλογο να πει νερό. Το άλογο όμως χλιμίντρισε, σηκώθηκε στα δυο του πόδια. Το βασιλόπουλο που είχε το άλογο απόρησε και πλησίασε. Είδε τότε στην

αντανάκλαση του νερού τη βασιλοπούλα. Το βασιλόπουλο την ερωτεύτηκε αμέσως. Τη ρωτάει: «Τι είσαι εσύ; Καμιά νεράιδα;». «Όχι, άνθρωπος σαν κι εσένα». «Κατέβα κάτω... Θα σε παντρευτώ!» και την πήρε μαζί του. Την πήγε στην μάνα του. «Μάνα, αυτή είναι η γυναίκα που θα παντρευτώ». « Μωρέ μπας και είναι καμιά άγρια; Πού τη βρήκες;» του λέει. «Είναι αυτή που θα πάρω». Και παντρεύτηκαν και ζούσαν καλά κι έμεινε έγκυος. Όμως ήρθε ένα γράμμα ότι έπρεπε να φύγει στον πόλεμο. «Μάνα, πρόσεξέ την , είναι έγκυος. Θα φύγω για τον πόλεμο...». Ήρθε η εποχή που γέννησε. Γέννησε ένα αγόρι όμορφο σαν το φεγγάρι. Την πρώτη μέρα το πλύναν, τη δεύτερη το ντύσαν την τρίτη το νταχιρντίσαν... Και την τρίτη μέρα το βράδυ εμφανίστηκε το θεριό «Οοοοοοο..... Πεινάω» της είπε. «Φάε με» του είπε. Και ανοίγει το στόμα του το θεριό και αρπάζει το μικρό. Το μωρό έκλαιγε και σταμάτησε να κλαίει. Η πεθερά της ανέβηκε να δει. «Τι έγινε; Γιατί σταμάτησε να κλαίει το μωρό;» της λέει. «Πεινούσα και το έφαγα.» της είπε. «Καλά έφαγες το παιδί σου;» . «Πείνασα μάνα, πείνασα» της είπε. «Και τι θα πω στον γιο μου;». «Πες του ό,τι θες...». Γύρισε ο γιος της από τον πόλεμο και πήγε κατευθείαν στη μάνα του. «Μάνα γέννησε η γυναίκα μου;» τη ρώτησε. «Γέννησε, αλλά το μωρό πέθανε.». «Η γυναίκα μου είναι καλά;». «Η γυναίκα σου είναι καλά» του είπε. «Δεν πειράζει θα κάνουμε άλλο» είπε. Πήγε και τη βρήκε και συντρόφευε ο ένας τη ζωή του άλλου. Και ξαναμένει έγκυος κι αυτός πρέπει να ξαναπάει στον πόλεμο. Πάει στη μάνα του και της λέει « Μάνα, σε παρακαλώ, αυτή τη φορά πρόσεχε τη γυναίκα μου καλύτερα». «Έντάξει, γιε μου» του είπε. Και πέρασαν οι μήνες και γέννησε ένα αγόρι όμορφο σαν τον ήλιο. Την πρώτη μέρα το ντύσαν, τη δεύτερη το ταΐσαν, την τρίτη το

νταχτιρντίσαν... Και την τρίτη μέρα το βράδυ ακούστηκε το θειριό «Οοοοο... Πεινάω». «Φάε με» του λέει η βασιλοπούλα. Και ανοίγει το στόμα του και χρατς αρπάζει το παιδί. Η πεθερά άκουσε την ησυχία και άρχισε να ανησυχεί πάλι τι να έγινε. Πάει, χτυπάει την πόρτα, την ανοίγει. «Δεν ακούω το μωρό, τι έγινε;» της λέει. «Πεινούσα και το έφαγα» απαντάει. «Έφαγε το παιδί σου πάλι; Καλά τόσα τρόφιμα έχουμε εδώ μέσα, γιατί τρως τα παιδιά σου;;;». « Έτσι είμαι εγώ. Συγχώρα με...». Έφυγε και δεν ήξερε τι να κάνει, να το πει ή να μην το πει στον γιο της. Μετά από μήνες ήρθε ο γιος της και τη ρώτησε κατευθείαν «Μάνα γέννησε η γυναίκα μου;». «Ναι, γιε μου. Μόνο που πάλι το παιδί πέθανε». «Πάλι πέθανε το παιδί μου; Η γυναίκα μου είναι καλά;». «Καλά είναι» του λέει. «Θα κάνουμε άλλο», λέει. Και συνεχίσαν τη ζωή τους. Και ζούσαν καλά γιατί αγαπιόντουσαν πολύ. Και ξαναμένει έγκυος. Μα πάλι τον καλούν στον πόλεμο. Πήγε στη μάνα του «Μάνα αυτή τη φορά κάνε ό,τι καλύτερο μπορείς. Τα μάτια σου 400 για να σωθεί το παιδί μου». «Εντάξει γιε μου, αυτή τη φορά θα κάνω ό,τι περνάει από το χέρι μου για να σωθεί». Και μετά από καρό γέννησε η γυναίκα του. Και γέννησε μια κόρη όμορφη σαν τον ήλιο. Και την πρώτη μέρα το πλύναν , τη δεύτερη το ταΐσαν την Τρίτη το νταχτιρντίσαν. Και την τρίτη μέρα το βράδυ ακούστηκε το θειριό «Οοοοο... Πεινάω». «Φάε με, φάε με εμένα σε παρακαλώ». Και η πεθερά που αυτή τη φορά είχε βάλει στο δωμάτιό της φρούτα και γλυκά και τυριά και ξηρούς καρπούς και ό,τι μπορείς να φανταστείς, έτρεξε στο δωμάτιο. «Μη μου πεις ότι έφαγες πάλι το παιδί σου;». «Το έφαγα μάνα, πείναγα». «Και δεν έβλεπες όλα αυτά που σου έχω; Τι θα πω στον γιο μου;». «Πες του ό,τι θες» της λέει. Όταν γύρισε ο γιος της του είπε « Τα παιδιά σου δεν πεθαίνουν, τα τρώει η γυναίκα σου». Τότε εκείνος

θύμωσε και διέταξε να την διώξουν από το σπίτι. Και κατέβασε το κεφάλι και πήρε τον δρόμο. Πέρασε μέσα από την ερημιά και βρήκε ένα βουνό και όλο το βράδυ ανέβαινε το βουνό. Και ξημερώθηκε. Κι ως χάραζε ξαφνικά ακούει έναν θόρυβο, το θεριό. Το κοιτάει κατάματα και του λέει «Τι θέλεις; Φάε με να ησυχάσω από αυτή τη ζωή, γιατί άλλη λύση δεν βρίσκω». Και το θεριό της λέει « Δε θα σε φάω, γιατί τόσο καιρό εσύ με προστάτεψες, κράτησες μυστικό το ότι εγώ έτρωγα τα παιδιά. Και τώρα θα σου δώσω και τα τρία σου παιδιά ζωντανά και στην ηλικία που θα ήταν αν εγώ δεν τα είχα φάει». Και κάνει γκλουπ, γκλουπ, γκλουπ και βγάζει τα τρία πανέμορφα παιδιά. « Και τώρα δε θα σε ενοχλήσω ποτέ πια» της λέει κι όπως ήταν το βουνό ακούστηκε ένα κρακ κι άνοιξε στα δύο και το θεριό έπεσε στο βάθος της γης. Και η βασιλοπούλα πήρε τα παιδιά της και πήγε στον άντρα της. Κι από τότε ζήσαν αυτοί καλά κι εμείς καλύτερα. Κι εγώ δεν ήμουν εκεί, γι' αυτό μην πιστέψετε τίποτα...».

Το παραμύθι τελείωσε λοιπόν και καταχειροκροτήθηκε. Μας είπε πως είναι ένα παραμύθι μιας Σαμάνας από την Αυστραλία.

Στη συνέχεια, κλείσαμε τα μάτια και μας ζήτησε να σκεφτούμε την εικόνα από το παραμύθι που μας έμεινε εντονότερα. Μας είπε να εστιάζουμε στο κενό μεταξύ της εισπνοής και της εκπνοής. Να δούμε την εικόνα στο μυαλό μας ασπρόμαυρη και μετά έγχρωμη. Να σκεφτούμε τι συναισθήματα υπάρχουν στην ατμόσφαιρα της εικόνας, τι μυρωδιές, τι θερμοκρασία, να δούμε τα πρόσωπα πολύ καλά, πού κοιτάνε, τι νιώθουν. Και στο τέλος μας ζήτησε να παγώσουμε την εικόνα. Όλο αυτό γινόταν με την ηχητική υπόκρουση του μπολ της που δημιουργούσε δονήσεις και σχεδόν μας υπνώτιζε.

Στη συνέχεια χωριστήκαμε σε ομάδες και μοιραστήκαμε τις εικόνες που μας αποτυπώθηκαν.

Έπειτα, μας εξήγησε πως αυτός είναι ένας τρόπος να κάνουμε το παραμύθι δικό μας. Βλέπουμε πάρα πολύ καθαρά τις εικόνες με κάθε λεπτομέρεια. Μπορούμε να ζωγραφίσουμε τις εικόνες μας. Δεν χρειάζεται να αφηγούμαστε τις λεπτομέρειες.

Εμείς σαν παραμυθάδες πρέπει να ξέρουμε πώς είναι από μέσα η βασιλοπούλα. Μετά το παραμύθι μπορούμε να μιλήσουμε για το παραμύθι. « Γιατί η πεθερά ήξερε και δεν μίλησε;» , «Γιατί η παραμάννα της έλεγε δεν θέλεις να ξέρεις;».

Αυτό εν συντομία είναι ένα παραμύθι προς την ενηλικίωση που μεταφέρει του πώς ένας άνθρωπος, προκειμένου να πάει στην αυτονομία και ουσιαστικά για να μπορέσει κάποιος να ζήσει την πολύ δική του ζωή, πρέπει να πεθάνουν όλοι οι δεσμοί με τους προγόνους. Τα παραμύθια έχουν αυτό το «Φτου ξελευθερία», γιατί μέσα από αυτές τις διαδρομές καταλαβαίνουμε πόσο οι άνθρωποι δεσμευόμαστε από το να ζήσουμε αυτόνομα. Τα περισσότερα μαγικά παραμύθια αφορούν την αυτονομία. Περιληπτικά μας είπε πως η βασίλισσα όπου έχει το μεγαλύτερο αξίωμα, δείχνει τη μεγαλύτερη επίγνωση, δεν τη σταματά από το να αγοράσει το θεριό, γιατί χρειάζεται να μάθει τι είναι το θεριό. Η παραμάννα της της λέει να μην το κάνεις, είναι αυτή που δεν θέλει να μάθεις τι είναι καλό για σένα. Και η πεθερά της της δίνει τον χρόνο, αλλά κάποια στιγμή πρέπει να τη σταματήσει. Όλοι οι ρόλοι στο παραμύθι είναι ένας άνθρωπος. Αυτό είναι και το συλλογικό ασυνείδητο. Είμαστε και βασίλισσες, και θεριά, και παραμάννες και όλα...

Στο παραμύθι δεν υπάρχει σωστό και λάθος. Αν κάποιος θέλει να σε ρωτήσει πώς να κάνει αφήγηση, δεν πρέπει να του πεις πώς. Γιατί μετά πας στο θεατρικό. Μπορείς να του πεις πώς το κάνεις εσύ, αλλά μέχρι εκεί. Μην ξεκινήσεις να κάνεις διορθώσεις και να λες το αρνητικό. Μόνο αν σου πει ότι το έχει ανάγκη. Αλλά κανένας δεν έχει στα αλήθεια ανάγκη το αρνητικό. Μπορείς να του πεις τι χάρισμα βλέπεις σε αυτόν και μέσα από αυτό να

συνδεθεί. Επίσης, μας είπε πως είναι σημαντικό να κλείνουμε τα μάτια μας γιατί είναι το πρώτο εργαλείο ελέγχου μας.

Τα παραμύθια, ενώ ταξιδεύουν, αν δεν αλλάξεις τον κορμό θα μείνουν ζωντανά. Ο κορμός είναι ο μύθος. Εδώ για παράδειγμα η βασιλοπούλα παίρνει το θεριό και αυτό της τρώει τα παιδιά. Κάποιος εδώ της έπαιρνε τα παιδιά, μέχρι να μπορέσει να το στηρίξει αληθινά. Η υποστήριξη για τον εαυτό της όμως ήταν το ότι τόλμησε να αγοράσει το θεριό και δεν το έλεγε και σε κανέναν.

Στη συνέχεια, μας ζήτησε να κλείσουμε για 3 λεπτά τα μάτια μας και να σκεφτούμε έναν ρόλο, ένα αντικείμενο, μια ενέργεια. Κάτι που μας είναι δυνατό από το παραμύθι. Και να σηκωθούμε να περπατήσουμε στον χώρο. Έπειτα μας είπε με μια λέξη/ φράση να εκφράσουμε τη δύναμη του παραμυθιού, τη λέξη που μας εκπροσωπεί. Εκείνη χτυπούσε το τύμπανό της. Μετά μας ζήτησε να γίνουμε η λέξη που διαλέξαμε. Να πάρουμε την ενέργειά της, τη στάση του σώματος... Σιγά σιγά μας ζήτησε να αρχίσουμε να συστηνόμαστε με αυτή τη λέξη.

Στο τέλος, κάναμε έναν κύκλο και μας ζήτησε να λέμε μια λέξη που παίρνει ο καθένας. Οι υπόλοιποι επαναλάμβαναν. Ακούστηκαν λέξεις όπως γαλήνη, ενδοσκόπηση, απόλαυση, ήχος, έρωτας, προστασία, σκέψεις, φύση, αγάπη, αντοχή, αποχώρηση, ακόμα και προτάσεις όπως «Συμπάθησα/ Αντιπάθησα το παραμύθι»...

Ευχαριστήσαμε την κυρία Ασλανίδου για την απλότητα και την υπέροχη φωνή της και ολοκληρώσαμε την μέρα τραγουδώντας «Σαν αερικό θα ζήσω....» όλοι μαζί....

Όσες κι αν χτίζουν φυλακές

Κι αν ο κλοιός στενεύει

Ο νους μας είναι αληταριό

Που όλο θα δραπτετευεί

Σαν αερικό θα ζήσω ...

Σαν αερικό ...

Μήτε εγώ ήμουν εκεί...

Μήτε εσείς να το πιστέψετε...

